

Звернення голови адміністративної ради Фонду

Останнім часом вітчизняна банківська система, як і українське суспільство в цілому, проходить через цілу низку випробувань. Дедалі відчутнішою є потреба у комплексному реформуванні фінансового сектору для очищення від проблемних банків та підтримання довіри вкладників. Адже саме фінансова сфера відіграє ключову роль в оздоровленні економіки нашої держави в цілому та її реального сектору зокрема. Однією з головних складових фінансової безпеки країни є система гарантування вкладів фізичних осіб. Саме тому вважаю одним з головних завдань регулятора на сучасному етапі сприяти діяльності Фонду, спрямованої на захист вкладників, підвищення рівня довіри до банківської системи та забезпечення стабільності фінансового сектору держави.

Саме реформа системи гарантування вкладів, на якій Національний банк наполягав багато років, дозволила у 2013 році вперше в історії Фонду не тільки виплачувати відшкодування вкладникам банків, що ліквідуються, але й самостійно здійснювати тимчасову адміністрацію та процедуру ліквідації двох неплатоспроможних банків – АТ «ЕРДЕ БАНК» та АТ «БАНК «ТАВРИКА», вкладниками яких станом на 01 січня 2014 року було отримано 2 276 млн. грн.

На початку січня 2014 року Фонд виплачував кошти вкладникам 34 банків, які були віднесені Національним банком України до категорії неплатоспроможних, або в яких було відкликано банківську ліцензію та розпочато процедуру ліквідації.

Всього в межах гарантованої суми відшкодування кошти отримали майже 400 тисяч вкладників на загальну суму майже 7 млрд. грн.

Важливо, що за 16 років існування Фонду жоден вкладник не втратив ані копійки своїх заощаджень в межах гарантованої суми відшкодування.

Проте варто зазначити, що практичний досвід та виклики сьогодення виявили необхідність подальшого розвитку основних напрямів діяльності Фонду. У першу чергу, мова йде про вдо-

сконалення процедур, пов'язаних з виведенням неплатоспроможних банків з ринку, зокрема за участі держави або шляхом створення перехідного банку.

Саме задля досягнення поставлених цілей Фонд та Національний банк України вживатимуть спільних заходів, спрямованих на випередження та мінімізацію ризиків у діяльності банківської системи, а також вдосконалення шляхів виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Упевнений, що високий рівень професіоналізму та багаторічне сумлінне виконання своїх обов'язків дозволить нам впевнено йти шляхом досягнення поставлених цілей.

З повагою,

Олександр Писарук

Голова адміністративної ради

Фонду гарантування вкладів фізичних осіб,

Перший заступник Голови Національного банку України

Звернення директора-розпорядника Фонду

Цей звіт містить інформацію про формування та використання коштів Фонду, його моніторингові та регуляторні функції, про виведення неплатоспроможних банків з ринку, а також фінансову звітність і аудиторський висновок.

2013 рік ознаменувався новим досвідом у сфері виведення неплатоспроможних банків з ринку шляхом здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації АТ «БАНК «ТАВРИКА» та АТ «ЕРДЕ БАНК», які Фонд вперше в своїй історії здійснював самостійно. Варто підкреслити, що на відміну від попереднього законодавства, вкладники мали можливість забрати свої кошти вже протягом дії тимчасової адміністрації, а виплати гарантованої суми відшкодування розпочиналися через сім днів після прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.

У звітному році була прийнята Стратегія розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2013-2017 роки, а також низка нормативно-правових актів Фонду, спрямованих на вдосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб.

Стратегія Фонду визначає основні пріоритети розвитку Фонду зокрема та системи гарантування вкладів фізичних осіб в цілому. Основним завданням документу є наближення діяльності Фонду до положень Основних принципів ефективних систем страхування депозитів, затверджених у червні 2009 року Міжнародною асоціацією страховиків депозитів спільно з Базельським комітетом з питань банківського нагляду. В Стратегії враховано найкращий світовий досвід, в т.ч. країн Європейського Союзу.

Протягом звітнього року Фондом було розроблено та зареєстровано в Міністерстві юстиції України загалом 18 нових регуляторних актів, якими, зокрема, вдосконалено:

- управління ризиками шляхом запровадження диференційованих внесків;
- процес інформування громадськості про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» Фонду надано право встановлювати своїм нормативно-правовим актом порядок розрахунку розміру регулярних зборів до Фонду у формі диференційованих внесків. Відповідне рішення було прийнято виконавчою дирекцією Фонду 29 березня 2013 року та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 квітня 2013 року за № 631/23163. Розрахунок, нарахування та сплата регулярного збору банками-учасниками у формі диференційованого збору до Фонду розпочалися з II кварталу 2013 року. Запровадження сплати банками-учасниками регулярного збору у формі диференційованих

зборів повністю відповідає передовій міжнародній практиці.

З метою підвищення рівня обізнаності вкладників про захист їхніх заощаджень було вдосконалено Положення про порядок інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб. Відповідно до цього нормативно-правового акту банки зобов'язані, у разі залучення вкладу, що не гарантується Фондом, ознайомити про це людину під підпис до укладення договору.

Розуміючи важливість обізнаності вкладників про умови гарантування вкладів в Україні, Фонд активно проводив роботу щодо підвищення рівня фінансової грамотності населення. Свідомий та поінформований вибір при розміщенні своїх коштів на вклад у банку є запорукою зміцнення довіри до вітчизняної банківської системи. З цією метою, спільно з Національним банком України та Незалежною асоціацією банків України, Фонд забезпечував громадянам доступ до просвітницьких матеріалів про діяльність Фонду, що містили неупереджену та достовірну інформацію про зміст гарантій, типи вкладів, що не гарантуються, та пов'язані з ними ризики та юридичні наслідки.

За підтримки Програми USAID з технічної допомоги «Розвиток фінансового сектору» (Програма «FINREP-II») Фонд проводив кампанію з підвищення рівня фінансової грамотності на національному та регіональному рівнях. Протягом зустрічей з представниками ЗМІ неодноразово наголошувалось на важливості підвищення рівня обізнаності громадян про систему гарантування вкладів та розвитку культури заощаджень.

Враховуючи вищезазначене, у мене немає жодних сумнівів, що Фонд гідно впорається з новими випробуваннями, які постають перед ним сьогодні. Завдяки новим законодавчим механізмам буде підвищено ефективність процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку, що стимулюватиме залучення коштів у банківську систему України, посилить захист прав і законних інтересів вкладників банків та зміцнить довіру до вітчизняної банківської системи.

***З повагою,
Василь Пасічник
Директор – розпорядник
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб***

ЗМІСТ

Місія, завдання та функції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	5
Основні досягнення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 15 років	8
Календар основних подій у 2013 році	10
ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	11
Основні показники діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у 2013 році	11
Корпоративне управління та організаційна структура Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	12
Управління персоналом	14
Удосконалення законодавчої бази	16
Розвиток інформаційних технологій	18
Пріоритетні завдання на 2014-17 рр.	19
ІНФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ТА МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	20
Інформування громадськості	20
Міжнародна діяльність	22
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	24
Формування фінансових ресурсів ФГВФО	24
Використання фінансових ресурсів	25
Інвестиційна діяльність	26
Оцінка фінансової стійкості ФГВФО	28
Фінансова звітність ФГВФО	29
РЕГУЛЮВАННЯ УЧАСТІ БАНКІВ У СИСТЕМІ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	30
Участь банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб	30
Огляд фінансового стану учасників ФГВФО	31
Аналіз тенденцій розвитку вкладних операцій на ринку ресурсів	37
Контрольні функції	41
ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ З РИНКУ	45
Порядок виведення неплатоспроможних банків з ринку	45
Здійснення тимчасової адміністрації в неплатоспроможних банках	46
Здійснення ліквідації неплатоспроможних банків	47
ВИПЛАТИ КОШТІВ ВКЛАДНИКАМ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ	49
Порядок повернення коштів вкладникам неплатоспроможних банків	49
Виплата коштів вкладникам банків з тимчасовою адміністрацією	49
Виплати за вкладами у банках, що ліквідуються	51
Погашення кредиторських вимог ФГВФО	54
Додаток 1 – Звіт про виконання Інвестиційного плану Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2013 рік	56
Додаток 2 – Фінансова звітність за 2013 рік, підтверджена аудиторським висновком	57

розділ I

розділ II

розділ III

розділ IV

розділ V

розділ VI

Місією ФГВФО є забезпечення захисту прав і законних інтересів вкладників банків та сприяння стабільності банківської системи України

Основним завданням ФГВФО є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку

ФУНКЦІЇ ФГВФО

- 1)** Веде реєстр учасників ФГВФО
- 2)** Акумулює кошти та здійснює контроль за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником ФГВФО
- 3)** Інвестує кошти ФГВФО в державні цінні папери України
- 4)** Здійснює заходи щодо організації виплат відшкодувань за вкладами в разі прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку
- 5)** Здійснює регулювання участі банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб
- 6)** Бере участь в інспекційних перевірках проблемних банків за пропозицією Національного банку України
- 7)** Застосовує до банків та їх керівників відповідно фінансові санкції і накладає адміністративні штрафи
- 8)** Здійснює процедуру виведення неплатоспроможних банків з ринку, у тому числі шляхом здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків, організовує відчуження активів і зобов'язань неплатоспроможного банку, продаж неплатоспроможного банку або створення та продаж перехідного банку
- 9)** Здійснює перевірки банків щодо дотримання законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб
- 10)** Надає фінансову підтримку приймаючому банку
- 11)** Здійснює прогнозування потенційних витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам

Адміністративна рада Фонду

Олександр Володимирович ПИСАРУК
Голова адміністративної ради Фонду
Перший заступник голови
Національного банку України

Володимир Макарович МАТВІЙЧУК
Заступник Міністра фінансів
України – керівник апарату

Ігор Михайлович ПРИЙМА
Завідувач секретаріату парламентського
Комітету з питань фінансів і банківської діяльності

Василь Васильович ПАСІЧНИК
Директор-розпорядник Фонду гарантування
вкладів фізичних осіб

Віктор Володимирович НОВІКОВ
Директор Юридичного департаменту
Національного банку України

Виконавча дирекція Фонду

Василь Васильович ПАСІЧНИК
*Директор-розпорядник
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб*

Андрій Ярославович ОЛЕНЧИК
Заступник директора-розпорядника

Андрій Тарасович КИЯК
Заступник директора-розпорядника

Олена Володимирівна НУЖЕНКО
Начальник фінансового відділу

Павло Володимирович ШЕВЧЕНКО
Начальник юридичного відділу

Основні досягнення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 15 років

10 вересня 2013 року Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – ФГВФО) виповнилося 15 років. З огляду на багаторічний досвід існування ФГВФО надійно стояв на варті інтересів вкладників та забезпечував стабільність вітчизняної банківської системи.

ФГВФО був створений у 1998 році на підставі Указу Президента України «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб - вкладників комерційних банків». Створення системи гарантування вкладів в Україні стало результатом загальнодержавних процесів та тенденцій розвитку банківської системи держави. Заснування ФГВФО у 1998 році було спрямовано на захист банківської системи України від можливої фінансової кризи, та забезпечення ресурсів для збільшення обсягу інвестицій в реальний сектор економіки України.

Серед держав на пострадянському просторі Україна була першою, яка заснувала інститут страховика банківських депозитів.

Система гарантування депозитів впевнено йшла шляхом вдосконалення, і наступним етапом у її розвитку стало прийняття 21 вересня 2001 року Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб». Даним нормативно-правовим актом було передбачено, що ФГВФО гарантував кожному вкладнику учасника ФГВФО відшкодування коштів за його вкладами, включаючи відсотки, в розмірі вкладів на день настання недоступності вкладів, але не більше 1200 гривень по вкладах у кожному із таких учасників.

Важливою віхою в діяльності ФГВФО стало прийняття 22 лютого 2012 року Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон). Цей документ, без жодних сумнівів, можна назвати справжнім проривом у системі гарантування вкладів фізичних осіб. Він значно розширив повноваження ФГВФО – і тепер ФГВФО має можливість не тільки виплачувати кошти на етапі ліквідації банку, але і виводити неплатоспроможні банки з ринку. У зв'язку з цим, безперечними кроками вперед ФГВФО можна назвати наступне:

- тимчасова адміністрація вводиться на період, що не перевищує трьох місяців (для системоутворюючих банків – півроку).
- поняття мораторію на виплати відсутнє. Протягом дії тимчасової адміністрації вкладники неплатоспроможного банку можуть отримати свої кошти за договорами банківського вкладу, термін дії яких закінчився, а також за договорами банківського рахунку (поточні рахунки).

- виплати таким вкладникам здійснюються в розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані на день прийняття рішення Національним банком України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних, але не більше 200 000 гривень.
- виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам починаються не пізніше семи днів з дня прийняття Національним банком України рішення про відкриття банківської ліцензії та ліквідацію банку.

З огляду на історію діяльності ФГВФО можна зробити висновок, що за весь час свого існування він надійно стояв на варті інтересів вкладників українських банків, що сприяло зростанню рівня їхньої довіри, яскравим доказом чого є збільшення обсягу депозитів фізичних осіб у вітчизняній банківській системі.

Про позитивний вплив системи гарантування вкладів та її вагомий внесок у стабільність фінансової системи країни свідчать наступні дані. Порівняно із 1999 роком:

- кількість вкладників в учасниках ФГВФО зростає у 10 разів до 47,4 млн. осіб;
- обсяг вкладів зріс більш ніж у 108 разів до 402,6 млрд. грн.;
- середній розмір вкладу зріс з 806 до 8 486 грн.

Важливим інструментом у зміцненні довіри вкладників до банківської системи є гарантована сума відшкодування. Розуміючи це, ФГВФО збільшував її розмір 11 разів з 1200 до 200 000, що свідчить про постійну турботу з боку ФГВФО про захист інтересів вкладників.

Не зупиняючись на досягнутому, ФГВФО постійно наголошував на необхідності законодавчих змін, спрямованих на зміцнення рівня довіри вкладників до банків. Результатом цього стало ухвалення 02 жовтня 2012 року Верховною Радою України поправки до Закону, згідно з якою мінімальний розмір граничної суми відшкодування було закріплено на рівні 200 000 грн, без можливості її зменшення.

Зазначений розмір гарантованої суми відшкодування перевищує початковий (500 гривень) у 400 разів (рис. 1.), та захищає інтереси 99,5% вкладників.

Обсяг фінансових ресурсів ФГВФО є важливим показником стабільності ФГВФО. З 2000 року по 2014 рік їх розмір виріс більше ніж у 100 разів, і станом на 01 січня 2014 року досяг 7,3 млрд грн. (рис.2)

Для стимулювання банків до зменшення ризиків 29 березня 2013 року виконавчою дирекцією

єю ФГВФО було прийнято рішення про запровадження диференційованих зборів з учасників, в залежності від ступеню ризику.

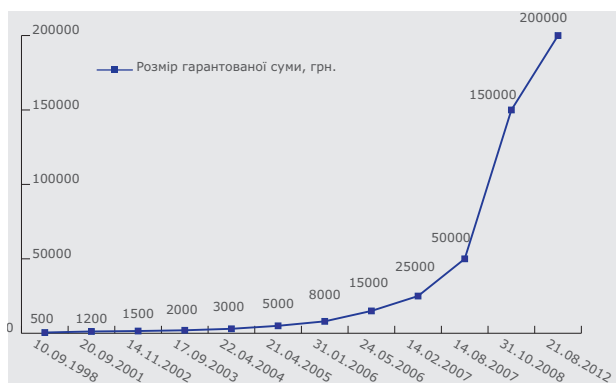

Рис. 1. Динаміка зростання розміру гарантованої суми відшкодування коштів за вкладками

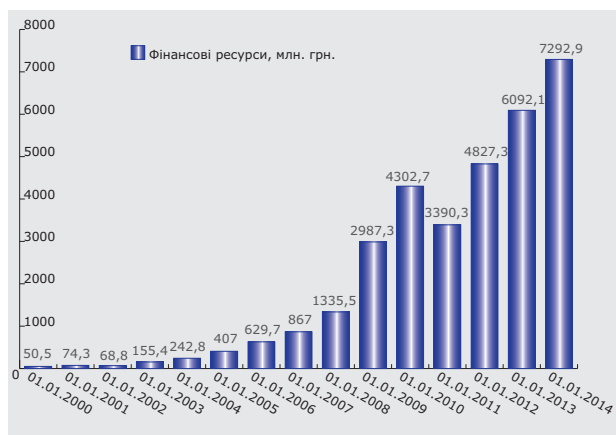

Рис. 2. Динаміка фінансових ресурсів ФГВФО

За час існування ФГВФО виплати коштів здійснювались вкладникам 34 банків, які було віднесено Національним банком України до категорії неплатоспроможних, або в яких було відкликано банківську ліцензію та розпочато процедуру ліквідації. Всього в межах гарантованого розміру відшкодування кошти отримали близько 400 тисяч вкладників на загальну суму майже 7 млрд грн. Найбільший обсяг виплат був здійснений ФГВФО у кризовий період 2009 – 2010 роки – понад 3,3 млрд грн, в тому числі безпосередньо у 2010 році – 2,3 млрд грн. Як свідчать цифри, навіть у ці важкі часи ФГВФО гідно виконав свою місію (рис. 3.)

Відповідно, найбільша кількість ліквідованих банків, вкладникам яких ФГВФО здійснював відшкодування, припадала на 2010 – 2013 роки. Так, в 2013 році виплати гарантованої суми від-

шкодувань здійснювались ФГВФО одночасно вкладникам 24 банків (рис.4.).

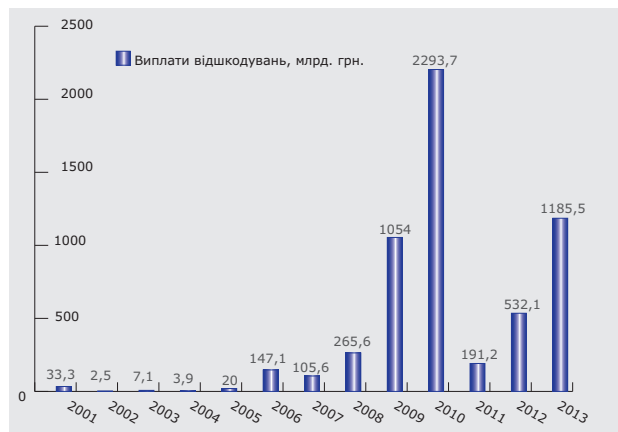

Рис. 3. Динаміка виплат гарантованої суми відшкодування вкладникам ліквідованих банків в 2001 – 2013 рр.

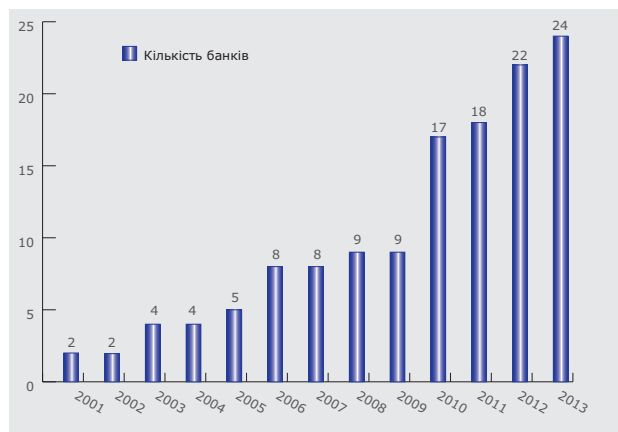

Рис. 4. Кількість банків, вкладникам яких ФГВФО здійснював виплати в 2001 – 2013 рр.

Календар основних подій у 2013 році

СІЧЕНЬ	розпочато здійснення ФГВФО процедури ліквідації та виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам АТ «ЕРДЕ БАНК»; із реєстру ФГВФО виключено один банк у зв'язку з відкликанням НБУ банківської ліцензії та ліквідацією;
ЛЮТИЙ	до реєстру учасників ФГВФО в статусі учасника ФГВФО включено один банк;
БЕРЕЗЕНЬ	розпочато здійснення ФГВФО процедури ліквідації та виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам АТ «БАНК «ТАВРИКА»»; відбулося засідання прес-клубу ФГВФО на тему: «Сто днів виведення з ринку АТ «БАНК «ТАВРИКА»»; із реєстру ФГВФО виключено один банк у зв'язку з відкликанням НБУ банківської ліцензії та ліквідацією; розроблено та затверджено Методику оцінки фінансової стійкості ФГВФО;
КВІТЕНЬ	запроваджено систему диференційованих зборів до ФГВФО; підписано Меморандум про взаєморозуміння та співробітництво між ФГВФО та Громадською ініціативою «Національна мережа фінансової освіти»;
ТРАВЕНЬ	затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів АТ «ЕРДЕ БАНК»; розроблено QR-код ФГВФО;
ЧЕРВЕНЬ	візити представників ФГВФО до Федеральної корпорації страхування депозитів США та Фонду страхування ощадних депозитів Туреччини з метою обміну досвідом;
ЛИПЕНЬ	до реєстру учасників ФГВФО в статусі учасника включено два банки; затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів АТ «БАНК «ТАВРИКА»»; затверджено Акт за результатами інвентаризації та формування ліквідаційної маси АТ «ЕРДЕ БАНК»;
СЕРПЕНЬ	прийом іноземних колег з Корейської Корпорації страхування депозитів з метою обміну досвідом; візит виконавчого директора Агентства із захисту депозитів Киргизької Республіки Жиргалбек Касимов з метою вивчення передового досвіду ФГВФО у сфері гарантування вкладів; візит представників Корейського інституту фінансів з метою обговорення фінансової кризи, її проявів та шляхів виходу з неї, і багаторічного досвіду Кореї щодо фінансового оздоровлення (санації) фінансових установ;
ВЕРЕСЕНЬ	відзначення 15-ої річниці з дня заснування ФГВФО; річниця набрання чинності Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»; відбулись перші виплати відшкодування в рамках пілотного проекту з впровадження нової Автоматизованої системи виплат ФГВФО через банк-агент; випущено пам'ятну ювілейну поштову марку з нагоди 15 річчя ФГВФО та немаркований конверт з логотипом ФГВФО і відбулось урочисте погашення пам'ятної марки; затверджено Акт за результатами інвентаризації та формування ліквідаційної маси АТ «БАНК «ТАВРИКА»»; розроблено та затверджено Положення про порядок створення, реєстрації випуску акцій, видачі банківської ліцензії та генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій перехідному банку; до реєстру учасників ФГВФО в статусі учасника включено чотири банки;
ЖОВТЕНЬ	розпочато проведення серії прес-клубів в регіонах на тему: «Система гарантування вкладів: переваги і можливості для вкладників і банків», що проводиться за сприяння Проекту «Розвиток фінансового сектору» FINREP-II; відбулась публічна дискусія на тему: «Реформа системи гарантування вкладів рік потому: результати для держави, вкладників та фінансових установ», організована за ініціативи ФГВФО за підтримки проекту USAID FINREP-II та ГО «Український освітній центр реформ»; відбулось засідання круглого столу на тему: «Грамотність банківських вкладників: як не втратити заощадження та захистити свої інтереси?», організованого за ініціативи ФГВФО за підтримки проекту USAID FINREP-II та ГО «Український освітній центр реформ»; один рік з початку виведення ФГВФО неплатоспроможного АТ «ЕРДЕ БАНК» з ринку; до реєстру учасників ФГВФО в статусі учасника включено один банк;
ЛИСТОПАД	підписано Меморандум про співпрацю та взаєморозуміння з Агентством щодо захисту депозитів Киргизької республіки; ліквідацію АТ «ЕРДЕ БАНК» продовжено до одного року; розроблено відеоролик про поведінку вкладника у випадку віднесення банку до категорії неплатоспроможних; відбулась публічна дискусія на тему: «Захищеність заощаджень: як зберегти та примножити власні кошти без загрози їх втрати?»;
ГРУДЕНЬ	один рік з початку виведення ФГВФО неплатоспроможного АТ «БАНК «ТАВРИКА» з ринку; із реєстру учасників ФГВФО виключено два банки у зв'язку з реорганізацією шляхом приєднання до іншого банку.

1.1. Основні показники діяльності

Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у 2013 році

На початку 2013 року учасниками ФГВФО було 174 банки. За 2013 рік кількість банків змінювалась, зокрема, у зв'язку реорганізацією та ліквідацією банків, і на кінець року становила 178 банківських установ. Учасниками ФГВФО є тільки банки. Участь інших фінансових установ законодавством не передбачено і зміни щодо участі інших фінансових установ у Закон не вносились.

У 2013 році розмір гарантованої суми відшкодування за вкладами в межах 200 000 гривень і розмір базових ставок збору (0,5% бази нарахування в національній валюті та 0,8% бази нарахування в іноземній валюті) залишались незмінним.

Наприкінці 2013 року загальна сума фінансових ресурсів ФГВФО досягла 7 292,9 млн. грн., що у порівнянні з 2012 роком більше на 19,7% або на 1200,8 млн грн. Поповнення фінансових ресурсів ФГВФО протягом 2013 року відбувалось за рахунок перерахування банками регулярно збору до ФГВФО, розрахунок якого з другого кварталу 2013 року банки - учасники ФГВФО почали здійснювати за системою диференційованих внесків.

Фінансова стійкість ФГВФО, тобто співвідношення гарантованих депозитів до коштів ФГВФО, станом 1 січня 2014 р. становить 3,3%, що вище законодавчо встановленого рівня у 2,5%.

У 2013 році ФГВФО здійснював виплати гарантованих сум відшкодувань вкладникам 24 банків, яким станом на 01 січня 2014 року було виплачено за рахунок коштів ФГВФО 1 185,5 млн грн.

У звітному періоді ФГВФО здійснював тимчасову адміністрацію двох банків АТ «ЕРДЕ БАНК» та АТ «БАНК «ТАВРИКА», щодо яких протягом року було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та їх ліквідацію. Виплати коштів вкладникам даних банків здійснювались як і під час тимчасової адміністрації так і під час ліквідації. Всього в період ліквідації вкладникам було відшкодовано 1 158,9 млн грн.

В рамках ліквідації АТ «ЕРДЕ БАНК» та АТ «БАНК «ТАВРИКА» уповноваженими особами ФГВФО формувалися Реєстри кредиторів та ліквідаційна маса банків. У звітному періоді задоволення вимог здійснювалось кредиторам третьої черги обох банків.

Відділ загального діловодства

1.2. Корпоративне управління та організаційна структура ФГВФО

Керівними органами ФГВФО є адміністративна рада та виконавча дирекція.

Адміністративна рада ФГВФО діє у складі п'яти осіб і формується шляхом делегування до її складу одного представника Кабінету Міністрів України, двох представників Національного банку України, одного представника профільного комітету Верховної Ради України та директора-розпорядника ФГВФО.

Головою адміністративної ради ФГВФО є Кротюк Володимир Леонідович – Перший заступник Голови Національного банку України, членами адміністративної ради ФГВФО є: Пасічник Василь Васильович – директор-розпорядник ФГВФО, Прийма Ігор Михайлович – завідувач секретаріату парламентського Комітету з питань фінансів і банківської діяльності, Матвійчук Володимир Макарович – заступник Міністра фінансів України - керівник апарату, Новіков Віктор Володимирович – Директор Юридичного департаменту Національного банку України.

Основними повноваженнями адміністративної ради ФГВФО є затвердження стратегії розвитку ФГВФО та річного плану його діяльності, засад інвестиційної політики ФГВФО та щорічного інвестиційного плану ФГВФО, рішення виконавчої дирекції ФГВФО про встановлення спеціального збору до ФГВФО або диференційованих зборів до ФГВФО залежно від ризиків банків та прийняття рішення про збільшення граничного розміру відшкодування коштів за вкладками тощо.

Виконавча дирекція ФГВФО складається з п'яти членів. Директор-розпорядник ФГВФО та його заступники входять до складу виконавчої дирекції ФГВФО за посадою. Персональний склад виконавчої дирекції ФГВФО затверджує адміністративна рада ФГВФО за поданням директора-розпорядника.

Директор-розпорядник ФГВФО – Пасічник Василь Васильович.

Виконавча дирекція ФГВФО здійснює управління поточною діяльністю ФГВФО, зокрема, має ряд повноважень у сфері забезпечення діяльності ФГВФО, забезпечення відшкодування коштів за вкладками, регуляторної діяльності, виведення неплатоспроможних банків з ринку, а також щодо джерел формування коштів ФГВФО.

Сектор внутрішнього аудиту

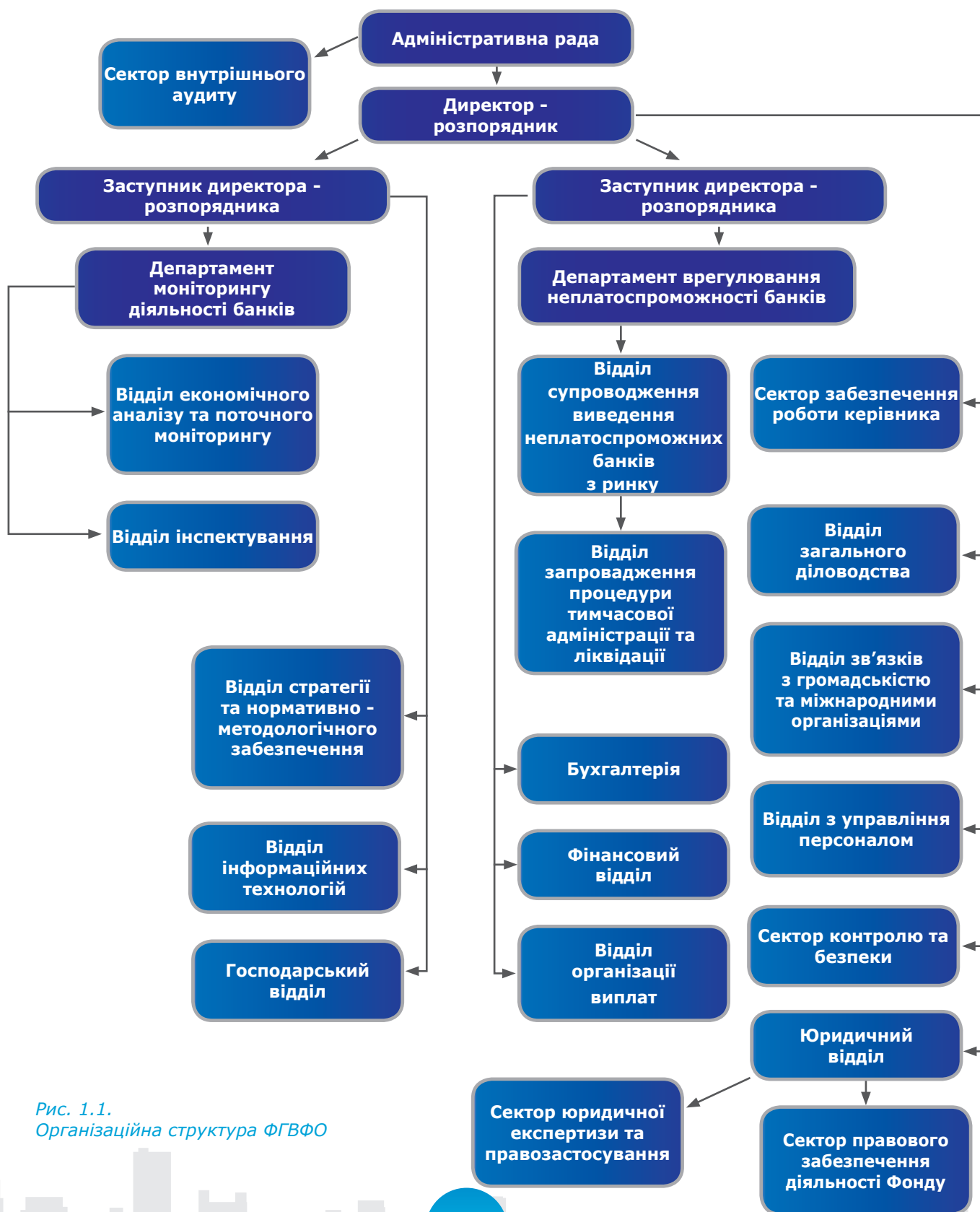

Рис. 1.1. Організаційна структура ФГВФО

1.3. Управління персоналом

Управління персоналом у ФГВФО протягом року здійснювалось за умови дотримання принципів законності, відкритості, професіоналізму, ділової етики та з врахуванням пріоритетів Стратегічного розвитку ФГВФО на 2013 – 2017 роки.

Упродовж 2013 року продовжувалась робота щодо вдосконалення системи управління персоналом, яка б забезпечувала злагоджене та якісне виконання завдань з усіх напрямів діяльності ФГВФО.

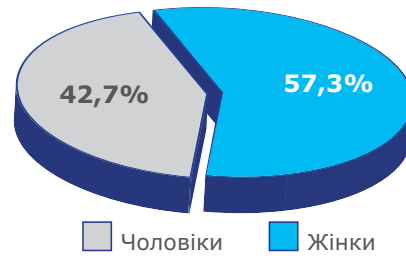

Відділ з управління персоналом

Визначення ефективності управління персоналом ФГВФО проводилось на основі постійного моніторингу інформації про працівників ФГВФО за допомогою показників: професійної оцінки, кваліфікаційних ознак, статовікових характеристик персоналу, психологічних параметрів, мотиваційної спрямованості, задоволеності працею, продуктивності праці, інноваційної активності тощо, за умов дотримання зворотного зв'язку між працівниками та керівниками.

Структура ФГВФО на кінець 2013 року включала в себе 15 підрозділів, з яких: 2 департаменти, 10 відділів, та 3 сектори: сектор контролю та безпеки, сектор забезпечення роботи керівника, а також сектор внутрішнього аудиту, який у своїй діяльності підзвітний адміністративній раді ФГВФО відповідно до статті 15 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Фактична чисельність персоналу ФГВФО станом на 31 грудня 2013 року становила 103 особи, з них, 59 співробітників жіночої статі та 44 співробітники – чоловічої статі. Середній вік працівників ФГВФО становив 37,6 років.

Рис. 1.2. Гендерна складова працюючих у ФГВФО

Високий рівень розвитку системи управління персоналом є одним з чинників, що визначає ефективність управління ФГВФО в цілому.

Система управління персоналом ФГВФО включала в себе всі сфери роботи з кадрами, а саме:

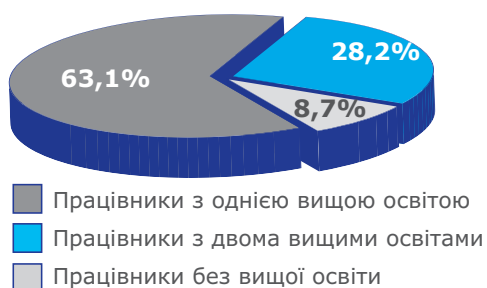
- планування;
- управління оплатою праці;
- аналіз витрат на персонал;
- розвиток персоналу та підвищення кваліфікації;
- підбір персоналу та його адаптація;
- моніторинг задоволеності персоналом;
- мотивація, у тому числі нагородження відзнаками різних рівнів (зокрема подання на нагородження державними відзнаками);
- командування та забезпечення сприятливих соціально-психологічних умов взаємодії підрозділів;
- розвиток корпоративної культури;
- оцінка виконання своїх посадових обов'язків працівниками ФГВФО (поточна та щорічна);
- кадровий облік.

При прийомі на роботу основна перевага віддавалась кваліфікації претендента на заміщення вакантної посади, а саме: спеціалістам з банківської справи, юристам, економістам, при цьому перевага надавалась фахівцям, які мають достатній професійний досвід.

Станом на 31 грудня 2013 року 91,3% працівників мають вищу освіту, у тому числі 52,4% вищу економічну освіту, 23,3% - вищу юридичну освіту. Дві вищі освіти мають 28,2% працівників. Четверо працівників, серед яких два заступники директора-розпорядника, начальник структурного підрозділу та провідний професіонал мають наукові ступені кандидатів наук (рис. 1.3, рис. 1.4).

Кадрова політика організації спрямована на отримання не тільки економічного, але й соціального ефекту. Так, у ФГВФО, як соціально орієнтованій установі, створені усі необхідні умови для успішного розвитку та кар'єрного зростання працівників. Реалізація цих вимог досягається через соціально-економічну політику ФГВФО, за рахунок наступних елементів: прозора і ефек-

тивна система оплати праці працівників та досконалий порядок проведення оцінки виконання працівниками ФГВФО своїх посадових обов'язків. З цією метою протягом року відділом з управління персоналом була проведена відповідна робота щодо вдосконалення нормативно-правової бази ФГВФО (Положень та правил).

Рис. 1.3. Кваліфікація працівників ФГВФО на кінець 2013 року

З метою визначення рівня виконання працівниками ФГВФО покладених на них посадових обов'язків, виявлення рівня професійних досягнень працівників та встановлення відповідної винагороди, підвищення рівня мотивації та поліпшення результативності праці, потреб у підвищенні кваліфікації та особистісного розвитку, аналізу виконання посадових обов'язків, визначених у посадових інструкціях та положеннях про структурні підрозділи ФГВФО протягом року реалізовувалась комплексна система оцінювання працівників ФГВФО щодо результатів роботи за квартал та рік.

Рис. 1.4. Класифікація працівників ФГВФО за освітою на кінець 2013 року

Протягом 2013 року працівники ФГВФО взяли участь у 25 семінарах та тренінгах, які проводились як у Києві, так і за кордоном. За різними профільними програмами навчання протягом 2013 року підвищили свою кваліфікацію більше ніж 70% працівників ФГВФО. На семінарах розглядалися питання щодо практичних аспектів виведення неплатоспроможних банків з ринку, правового регулювання та ризиків в банківській діяльності, запровадження міжнародних стандартів фінансової звітності, та обговорювались зміни до чинного законодавства. З метою розвитку управлінських та професійних навичок для керівників структурних підрозділів протягом року проводились корпоративні тренінги, зокрема: з питань ефективних комунікацій, вдосконалення управлінського процесу, team building (тім білдінг), постановки цілей і завдань, механізмів та критеріїв оцінювання персоналу.

Сектор забезпечення роботи керівника

1.4. Удосконалення законодавчої бази

Фондом гарантування вкладів фізичних осіб протягом 2013 року було розроблено та прийнято 22 нормативно-правових акти, з яких 18 пройшли державну реєстрацію у Міністерстві юстиції України, а саме:

1. Порядок особистого прийому громадян керівництвом Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджений рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 25 лютого 2013 року № 25, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14 серпня 2013 року за № 1394/23926.
2. Положення про порядок створення, реєстрації випуску акцій, видачі банківської ліцензії та генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій перехідному банку, затверджене спільно рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 20 серпня 2013 року № 26, постановою Правління Національного банку України від 20 серпня 2013 року № 327 та рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 20 серпня 2013 року № 1523, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 11 вересня 2013 року за № 1568/24100.
3. Зміни до Положення про порядок ведення реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 23 вересня 2013 року № 29, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 14 жовтня 2013 року за № 1753/24285 (нова редакція)
4. Зміни до Положення про порядок визначення банків-агентів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 25 січня 2013 року № 6, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2013 року за № 273/22805.
5. Зміни до Положення про порядок ведення реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 25 січня 2013 року № 7, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2013 року за № 276/22808.
6. Зміни до Положення про порядок інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 31 січня 2013 року № 8, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 21 лютого 2013 року за № 300/22832.
7. Зміни до Положення про спосіб, розмір та умови надання Фондом гарантування вкладів фізичних осіб фінансової підтримки, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 31 січня 2013 року № 9, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 21 лютого 2013 року за № 306/22838.
8. Зміни до Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 12 лютого 2013 року № 11, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 06 березня 2013 року за № 364/22896.
9. Зміни до Положення про порядок накладення адміністративно-господарських санкцій Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 18 лютого 2013 року № 12, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 13 березня 2013 року за № 400/22932.
10. Методика оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджена рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 28 лютого 2013 року № 13, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 25 березня 2013 року за № 482/23014.
11. Рішення виконавчої дирекції ФГВФО «Про удосконалення порядку складання та подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» від 28 лютого 2013 року № 14, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 22 березня 2013 року за № 477/23009.
12. Рішення виконавчої дирекції ФГВФО «Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» від 17 січня 2013 року № 5, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 01 квітня 2013 року за № 523/23055.
13. Рішення виконавчої дирекції ФГВФО «Щодо строків звернення вкладників» від 07 березня 2013 року № 15, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 02 квітня 2013 року за № 538/23070.
14. Зміни до Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 20 березня 2013 року № 19, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 10 квітня 2013 року за № 598/23130.
15. Зміни до Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладами, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 11 лютого 2013 року № 10, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 18 квітня 2013 року за № 636/23168.
16. Зміни до Правил формування та ведення баз даних про вкладників, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 25 квітня 2013 року № 23, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 22 травня 2013 року за № 799/23331.
17. Зміни до Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 30 травня 2013 року № 24,

- зареєстровані в Міністерстві юстиції України 18 червня 2013 року за № 1025/23557.
18. Зміни до Положення про порядок ведення реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 01 листопада 2013 року № 31, зареєстровані у Міністерстві юстиції України від 19 листопада 2013 року за № 1959/24491.
  19. Зміни до Положення про порядок відбору страховиків та порядок відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок професійної помилки посадової особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 19 грудня 2013 року № 40 (направлені на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України).
  20. Рішення виконавчої дирекції ФГВФО від 30 грудня 2013 року № 41 «Про удосконалення порядку накладення адміністративних штрафів та адміністративно-господарських санкцій Фондом гарантування вкладів фізичних осіб» (направлене на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України).
  21. Зміни до Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 30 грудня 2013 року № 42 (направлені на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України).
  22. Зміни до Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладами, затверджені рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 30 грудня 2013 року № 43 (направлені на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України).
- Особливо значущими для ФГВФО подіями були:
- встановлення рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 29 березня 2013 року № 21, затвердженим адміністративною радою ФГВФО 01 квітня 2013 року (протокол № 2) та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 18 квітня 2013 року за № 631/23163, сплати банками, починаючи з II кварталу 2013 року, регулярного збору у вигляді диференційованого збору шляхом зважування базової річної ставки збору за ступенем ризику. Крім того, рішенням ФГВФО від 12 лютого 2013 року № 11, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06 березня 2013 року за № 364/22896, були визначені коефіцієнти диверсифікації учасників ФГВФО для розрахунку ступеня ризику;
  - затвердження трьохстороннього нормативно-правового акту, який визначає спрощену процедуру створення, реєстрації випуску акцій, видачі банківської ліцензії та генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій перехідному банку. Зазначений

нормативно-правовий акт сприятиме прискоренню реалізації ФГВФО способу виведення неплатоспроможного банку з ринку шляхом створення та продаж інвестору перехідного банку з передачею йому активів і зобов'язань неплатоспроможного банку і подальшою ліквідацією неплатоспроможного банку у разі, якщо такий спосіб буде передбачений планом врегулювання та затверджений виконавчою дирекцією ФГВФО;

Юридичний відділ

- рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 31 січня 2013 року № 8, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21 лютого 2013 року за № 300/2283, були внесені зміни до Положення про порядок інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб, які зобов'язують банки у разі залучення ними вкладу, на відшкодування коштів за яким не поширюються гарантії ФГВФО, ознайомити про це під підпис фізичну особу, яка має намір розмістити такий вклад у банку, до укладення такого договору, у тому числі вкладу, розміщеного на умовах отримання від банку процентів на більш сприятливих догвірних умовах, ніж звичайні, або з іншими фінансовими привілеями від банку (вклади на індивідуальній основі);
- постановою Правління Національного банку України від 18 березня 2013 року № 95, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 03 квітня 2013 року за № 543/23075, затверджено Положення про кредитування Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, що дозволило ФГВФО у спрощеному режимі покривати його тимчасовий дефіцит ліквідності.

1.5. Розвиток інформаційних технологій у 2013 році

Зростаючі вимоги до програмно-технічного забезпечення ФГВФО, що виникли після введення в дію Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», зокрема, породжені як кількісними змінами інформаційного середовища – збільшенням обсягу оброблюваної інформації, виконуваних функцій, так і якісними – розширенням функціонального спектру завдань, які стоять перед ФГВФО, зміни їх характеру тощо.

Основними напрямками розвитку інформаційних технологій ФГВФО є вдосконалення системи управління, контролю та звітності; перебудова ділових процесів щодо відшкодування коштів вкладникам неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються; поліпшення якості процесу

здійснення відшкодувань та економічного аналізу стану учасників ФГВФО, що направлений на запобігання банкрутства банків, а також автоматизація процесів щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку.

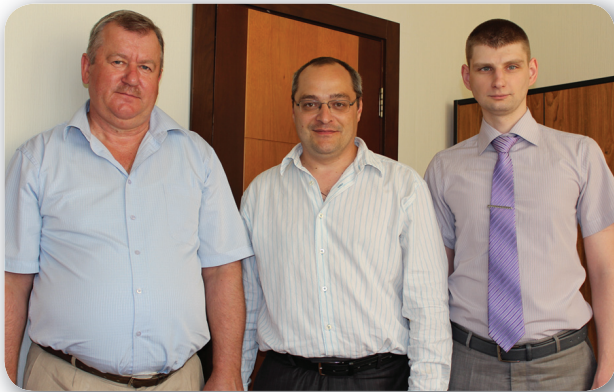
Розвиток інформаційних технологій ФГВФО спрямований на створення ефективних технологій, пов'язаних з основними сферами діяльності ФГВФО, в тому числі і нових функцій відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

ФГВФО для забезпечення виконання основних функцій у своїй діяльності використовує необхідні інформаційні системи.

Система управління базами даних Oracle у ФГВФО забезпечує обробку та збереження великих за обсягами інформаційних даних через інформаційні системи, що зараз функціонують у ФГВФО.

З метою покращення технології виплат ФГВФО разом з Національним банком України у 2013 році продовжував роботу щодо створення нової системи виплат відшкодувань вкладникам на базі технології роботи Національної системи масових електронних платежів (далі – НСМЕП).

10 вересня 2013 року відбулися перші виплати відшкодування в рамках пілотного проекту щодо впровадження нової автоматизованої системи виплат ФГВФО через банк-агент АТ «Імекс-банк». Компенсація в рамках пілотного проекту передбачає безкоштовне відкриття вкладникової карткового рахунку і надання йому платіжної картки НСМЕП (далі – картка), на яку зараховується гарантована сума. За допомогою картки

Відділ інформаційних технологій

Рис. 1.5. Структура інформаційної системи ФГВФО

1.6. Пріоритетні завдання на 2014-17 рр.

вкладник може зняти без комісії грошові кошти в будь-якому банкоматі банку або розрахуватися за товари в торгівельній мережі, обладнаній терміналами для платіжних карт.

Виплати в рамках даного пілотного проекту проводилися згідно з рішенням правління Національного банку України від 15 липня 2011 року №239 «Про проведення пілотного проекту по впровадженню системи виплат відшкодувань Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» і відповідно до Положення про особливості здійснення виплат відшкодувань вкладникам при проведенні пілотного проекту щодо впровадження автоматизованої системи виплат ФГВФО.

З метою забезпечення інформаційного простору у ФГВФО була створена та функціонує локальна комп'ютерна мережа, до якої підключені всі робочі станції працівників ФГВФО та серверна група.

Обмін інформацією між ФГВФО та НБУ, а також комерційними банками здійснюється за допомогою електронної пошти НБУ.

ФГВФО здійснює безготівкові розрахунки з використанням системи «Клієнт-банк» Національного банку України, яка дозволяє оперативно здійснювати платежі та контролювати рахунки, що відкриті ФГВФО в ОПЕРУ НБУ.

Бухгалтерський та кадровий облік ФГВФО здійснюється на базі програмного забезпечення «1С.Підприємство» версії 8.0, перехід на яку завершився у 2013 році.

Економічний аналіз та поточний моніторинг учасників ФГВФО здійснюється на базі програмного комплексу «Звітність банків», що забезпечує автоматичне приймання регулярних звітів від учасників ФГВФО; перевірку правильності складання цих звітів в момент прийому з автоматичним формуванням та надсиланням протоколів про прийом вказаних звітів; формування та друкування форм та графіків для економічного аналізу та поточного моніторингу за учасниками ФГВФО.

Також ФГВФО розроблено програмне забезпечення «Комп'ютерна програма контролю баз даних для вкладників», яка використовується працівниками ФГВФО під час планових перевірок банків.

Для забезпечення працівників ФГВФО інформацією нормативно-правового характеру в ФГВФО експлуатується та супроводжується програмне забезпечення «Ліга-закон». Щоденне оновлення правової бази вказаного програмного забезпечення дозволяє вчасно відслідковувати зміни, внесені в нормативно-правові документи.

ФГВФО впроваджена система електронного документообігу, яка надає можливість оперативніше обробляти документи та прискорює проходження документів у ФГВФО.

ФГВФО постійно відслідковує тенденції розвитку технологічних процесів банківської системи, міжнародний досвід розвитку систем страхування депозитів і, в свою чергу, також вдосконалює свої інформаційні системи. Вдосконалення автоматизованих систем виплат та звітності стає все більше інтегрованим в технологічні системи банків.

Пріоритетні завдання ФГВФО визначені Стратегією розвитку Фонду на 2013-2017 роки, затвердженою рішенням адміністративної ради ФГВФО від 30.05.2013 №7. Так, перед ФГВФО поставлені такі основні завдання:

- удосконалення нормативно-правової бази, кадрового та програмного забезпечення;
- запровадження нових технологій проведення виплат відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків, зокрема автоматизованої системи виплат відшкодувань вкладникам з використанням технологій Національної системи масових електронних платежів;
- періодичний перегляд адміністративною радою ФГВФО доцільності та можливості збільшення граничного розміру відшкодування коштів за вкладами вкладників;
- перегляд суб'єктів та об'єктів, що підпадають під покриття гарантією ФГВФО;
- запровадження повноцінної системи розрахунку регулярних зборів на основі оцінки ризиків банку (диференційованих зборів);
- удосконалення повноважень ФГВФО в частині механізмів та процедур в роботі з активами неплатоспроможних банків при виведенні їх з ринку.

Відділ стратегії та нормативно-методологічного забезпечення

2.1. Інформування громадськості

У 2013 році ФГВФО приділяв значну увагу зв'язкам з громадськістю. ФГВФО виконує ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності країни.

Відділ зв'язків з громадськістю та міжнародними організаціями

Механізм гарантування вкладів фізичних осіб покликаний сприяти зміцненню довіри населення до банків та стимулювати залучення коштів у банківську систему країни. Зважаючи на це, упродовж 2013 року ФГВФО продовжував активну інформаційно-роз'яснювальну та просвітницьку роботу серед населення та засобів масової інформації з метою підвищення рівня обізнаності громадськості про систему гарантування вкладів фізичних осіб, засади та механізми її функціонування.

Протягом року ФГВФО опублікував у офіційних засобах масової інформації, зокрема, газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» – 52 оголошення про: здійснення виплат відшкодувань вкладникам банків, що ліквідуються; фінансову звітність ФГВФО за попередній рік та перше півріччя поточного року; перелік учасників ФГВФО станом на 1 січня та 1 липня поточного року, а також зміни до нього.

2013 рік був насичений важливими подіями. Зокрема, у вересні ФГВФО відсвяткував 15 річницю з дня свого заснування, доводячи тим самим, що українська система гарантування вкладів фізичних осіб стрімко розвивається та рішуче рухається вперед. ФГВФО став запорукою безпеки банківських заощаджень та добробуту кожного громадянина. До річниці заснування ФГВФО випустив відеофільм про систему гарантування вкладів фізичних осіб, який було розповсюджено через офіційний сайт ФГВФО та сайти банків, а також надісланий всім членам Міжнародної Асоціації страховиків депозитів.

Також ФГВФО було організовано та проведено низку публічних дискусій за участю експертів, в тому числі представників фінансового та банківського сектору України та ЗМІ. Основними темами зазначених заходів були: «Сто днів виведення з ринку АТ «БАНК «ТАВРИКА», «Захищеність заощаджень: як зберегти та примножити власні кошти без загрози їх втрати» та «Реформа системи гарантування вкладів рік потому: результати для держави, вкладників та фінансових установ».

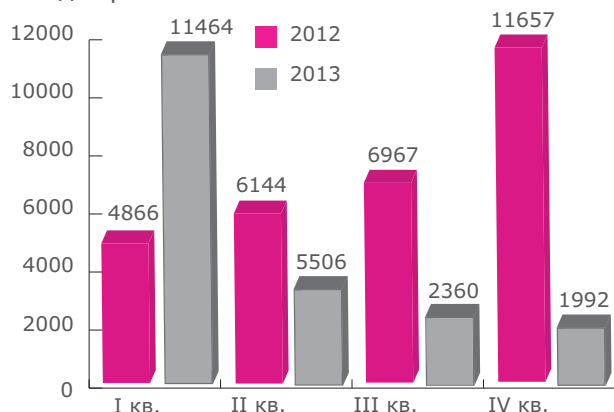
Важливою складовою реалізації інформаційно-просвітницької політики ФГВФО стало проведення серії регіональних прес-клубів у восьми містах України на тему «Система гарантування вкладів: переваги та можливості для вкладників і банків». У прес-клубах взяли участь представники обласних управлінь Національного банку України, банківських асоціацій та окремих банків-учасників ФГВФО. Кампанію було присвячено, зокрема, святкуванню Всесвітнього дня заощаджень та Всеукраїнського тижня фінансової грамотності. Загалом у прес-клубах взяли участь понад 100 журналістів з регіональних засобів масової інформації.

В результаті проведення просвітницької кампанії в регіонах, представники регіональних ЗМІ отримали значний обсяг інформації про систему гарантування вкладів, умови гарантування, гарантовану суму відшкодування. Про це свідчить кількість публікацій даної інформації в регіональних друкованих виданнях – більше 25 загальним тиражем у понад 500 000 примірників, виходів в ефір на радіо – близько 30 та на регіональному телебаченні – близько 70, також дана інформація активно поширювалась в Інтернет-виданнях – понад 60 публікацій. Все це сприяло під-

Прес-клуб в м. Одеса

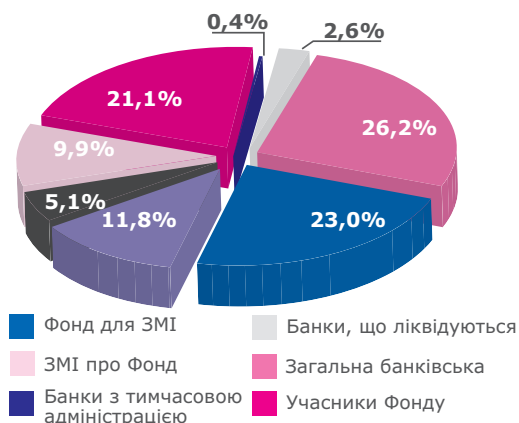
вищенню рівня поінформованості та фінансової обізнаності населення про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

Рис. 2.1. Динаміка кількості дзвінків на безкоштовну телефонну лінію ФГВФО у 2012-2013 рр.

У 2013 році ФГВФО активно співпрацював з інформаційними агентствами «Укрінформ», «Українські новини», «ЛІГАБізнесІнформ», телеканалами «1+1», «Інтер», «БТБ», «ТВі», «ЕРА», «Тоніс», «Рада», «Київ», «Перший національний», численними друкованими виданнями шляхом надання інтерв'ю директором-розпорядником та роз'яснень фахівцями ФГВФО про особливості системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні, повноваження щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку шляхом здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків тощо. Також ФГВФО було підготовлено та розіслано представникам засобів масової інфор-

мації численні прес-релізи, що також були оприлюднені на офіційному сайті ФГВФО.

Рис. 2.2. Структура проаналізованої інформації за 2013 рік.

З метою поширення інформації про систему гарантування вкладів фізичних осіб, за підтримки Програми розвитку фінансового сектору» (USAID/FINREP-II), були розроблені інформаційні брошури, що містять загальну інформацію про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні: умови гарантування, здійснення ФГВФО тимчасової адміністрації та ліквідації неплатоспроможних банків, відповіді на найбільш поширені питання про систему гарантування вкладів фізичних осіб та поради вкладникам у випадку визнання банку неплатоспроможним. Дана інформація була поширена через сайт ФГВФО та є доступною широкому загалу.

Практичний семінар, USAID/FINREP-II

2.2. Міжнародна діяльність

Наступним кроком реалізації інформаційної політики ФГВФО став випуск відеоролику, який надає інформацію про дії вкладника у випадку визнання банку, в якому розміщені його кошти, неплатоспроможним, відеоролик доступний громадськості та сприяє підвищенню обізнаності населення про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

Важливою складовою інформування громадськості є надання відповідей на питання вкладників по телефону «Гарячої лінії» ФГВФО.

Упродовж 2013 року отримано понад 20 тис. телефонних звернень (рис. 2.1.), більше половини з яких надійшло у березні, що пов'язано з початком процедури ліквідації ФГВФО банку АТ «БАНК «ТАВРИКА» 20 березня.

У 2013 році ФГВФО продовжував інформаційно-аналітичну діяльність на основі моніторингу інформації у ЗМІ, в тому числі проводився аналіз зовнішньої інформації про банки-учасники ФГВФО та банківську систему в цілому, що є основою для детального аналізу фінансово-економічного середовища України. (рис. 2.2.).

Протягом року на адресу ФГВФО надійшло 5738 письмових звернень вкладників. Всього за 2013 рік ФГВФО було опрацьовано та надано відповіді на 4335 звернень громадян.

З метою удосконалення системи гарантування вкладів на основі найкращих міжнародних практик та презентації власного досвіду ФГВФО у 2013 році активно співпрацював зі страховиками депозитів інших країн світу, а також брав участь у діяльності міжнародних професійних організацій: Міжнародної асоціації страховиків депозитів (МАСД) і Європейського форуму страховиків депозитів (ЄФСД). Крім того, у звітному періоді ФГВФО продовжував співробітництво з Програмою розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP- II) та Світовим банком.

Протягом року ФГВФО працював у складі регіональних та постійних комітетів МАСД. У листопаді 2013 року представники ФГВФО взяли участь у міжнародній конференції та щорічних загальних зборах членів МАСД, що проходили у Буенос-Айресі (Аргентина). Під час візиту до Аргентини ФГВФО було підписано Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю з Агентством захисту депозитів Киргизької Республіки, новим членом Євразійського регіонального комітету, який вступив до МАСД у травні 2013 року. ФГВФО також брав активну участь у поточній

роботі Європейського форуму страховиків депозитів. Керівники ФГВФО представляли Україну на щорічних зборах членів ЄФСД та міжнародній конференції, що відбулися у вересні 2013 року у м. Рим (Італія). Крім того, під час щорічних зборів Євразійського регіонального комітету МАСД, що відбулися у вересні 2013 року членами було прийнято рішення про проведення наступних загальних зборів та міжнародного семінару у Києві, оскільки з листопада 2014 року ФГВФО почне головувати в регіональному комітеті.

З метою підвищення професійного рівня працівників в умовах нових розширених повноважень ФГВФО, у звітному періоді посилилося співробітництво зі страховиками депозитів, які мають значний досвід у сфері виведення з ринку неплатоспроможних банків. Так, у червні 2013 року в рамках Меморандуму про співпрацю між Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та Федеральною корпорацією страхування депозитів (ФКСД) представники ФГВФО відвідали з навчальною метою офіси ФКСД у містах Вашингтон та Даллас. Поїздки були організовані за підтримки Програми розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP- II). Навчальна програма, що відбулася в головному офісі ФКСД у Вашингтоні була присвячена таким питанням, як управління коштами фонду та прогнозування фінансових витрат, система оцінки ризиків, інформаційні технології та кадрова політика. Учасники програми також ознайомилися з федеральною програмою фінансової просвіти громадян. Тренінг, що проходив у м. Даллас, штат Техас, охоплював практичні аспекти виведення неплатоспроможних банків з ринку. Значну увагу було приділено питанням управління і реалізації активів неплатоспроможних банків. У звітному періоді також відбувся навчальний візит до Фонду страхування ощадних депозитів Туреччини (ФСОД). У ході двосторонніх зустрічей учасники ознайомилися з методологією моніторингу ризиків у банківському секторі та системою диференційованих внесків на основі оцінки ризиків, що функціонує в ФСОД. Було детально розглянуто досвід ФСОД у виведенні неплатоспроможних банків з ринку, проаналізовано уроки фінансової кризи в Туреччині 2001 року. Учасники зустрічей розглянули процеси та методи виведення банків з ринку, що використовуються в ФСОД. Значну увагу було приділено питанню управління активами неплатоспроможних банків. Представники ФГВФО також ознайомилися з особливостями функціонування банку проблемних активів, що належить ФСОД.

У серпні 2013 року в рамках Меморандуму про взаєморозуміння та двосторонню співпрацю

ФГВФО приймав представників Корейської корпорації страхування депозитів (ККСД). У ході двостороннього семінару колеги з ККСД представили свій досвід моніторингу діяльності фінансових установ та оцінки ризиків, організації процесу виплат, методів врегулювання неплатоспроможних фінансових установ, реалізації активів під час ліквідації неплатоспроможних банків. Крім того представник ККСД пройшов стажування у структурних підрозділах ФГВФО з метою вивчення українського досвіду у сфері захисту банківських вкладів. У звітному році ФГВФО також приймав у себе виконавчого директора Агентства із захисту депозитів Киргизької Республіки. Під час двосторонніх зустрічей представники ФГВФО поділилися своїм досвідом у сфері виведення неплатоспроможних банків з ринку, організації моніторингу діяльності банків та виплати гарантованої суми відшкодування.

Протягом звітного періоду ФГВФО продовжував активно співпрацювати зі Світовим банком в рамках проекту технічної допомоги за підтримки Ініціативи FIRST. Експерти Світового банку надавали консультації фахівцям ФГВФО з питань виведення неплатоспроможних банків з ринку, зокрема щодо розробки планів врегулювання, розрахунку витрат на виведення неплатоспро-

можного банку з ринку, розробки пакету тендерної документації для потенційних інвесторів тощо. Крім того, за підтримки Світового банку було залучено місцевого юридичного радника для надання допомоги при підготовці проектів нормативно-правових актів ФГВФО та змін до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» з метою його вдосконалення. Як і в попередні роки здійснювалася активна співпраця ФГВФО з Програмою розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP- II), зокрема у сфері підвищення рівня фінансової грамотності населення.

ФГВФО висловлює щире подяку Світовому банку, Програмі розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP- II) і всім міжнародним партнерам за вагомий внесок у справу вдосконалення системи гарантування вкладів України та плідну співпрацю.

Двосторонній семінар у Фонді страхування ощадних депозитів Туреччини

12-і щорічні збори та конференція Міжнародної асоціації страховиків депозитів

3.1. Формування фінансових ресурсів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

З метою забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку ФГВФО у 2013 році продовжував здійснювати акумуляцію фінансових ресурсів.

Бухгалтерія

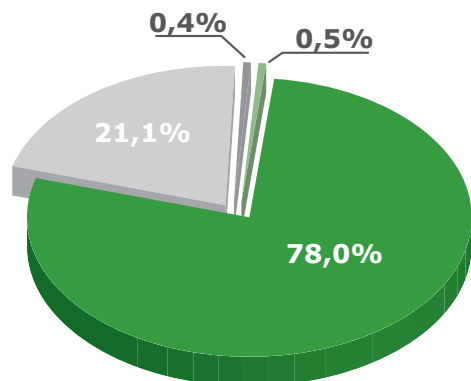
Станом на 01 січня 2014 року фінансові ресурси ФГВФО склали 7 292,9 млн. грн., з яких 7 213,4 млн. грн. інвестовано в державні цінні папери, 79,5 млн. грн. – кошти на поточних рахунках ФГВФО.

У відповідності до статті 19 Закону, формування фінансових ресурсів ФГВФО протягом 2013 року відбувалось з таких джерел:

1. початкові збори з учасників ФГВФО;
2. регулярні збори з учасників ФГВФО;
3. доходи від інвестування коштів ФГВФО в державні цінні папери;
4. доходи у вигляді процентів, нарахованих за залишками коштів на розрахункових рахунках ФГВФО, відкритих в Національному банку України;
5. неустойка (штрафи, пеня), що стягується з учасників ФГВФО;
6. інші джерела, не заборонені законодавством України.

Таблиця 3.1
Формування фінансових ресурсів
ФГВФО у 2013 та 2012 роках

Джерело формування коштів ФГВФО	2013 рік	2012 рік
	Сума, млн. грн.	Сума, млн. грн.
Початковий збір	10,1	4,9
Регулярний збір	2 630,5	1 433,5
Чистий дохід від інвестування коштів в державні цінні папери	712,8	753,8
Проценти, нараховані за залишками коштів на розрахункових рахунках ФГВФО, відкритих в Національному банку України	16,4	13,6
Неустойка (штрафи, пеня), що стягується з учасників ФГВФО	0,4	
Інші джерела (проценти за цільовою позикою неплатоспроможного банку)	2,0	
Всього по джерелах	3 372,2	2 205,8

- Регулярний збір
- Чистий дохід інвестування коштів в ОВДП
- Проценти за залишками коштів на рахунках
- Початковий збір

Рис. 3.1. Структура джерел формування фінансових ресурсів у 2013 році, %.

3.2. Використання фінансових ресурсів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Крім того, протягом 2013 року на погашення кредиторських вимог ФГВФО ліквідаторами банків сплачено 73,4 млн. грн.

Найбільшу питому вагу в структурі джерел формування коштів ФГВФО мали регулярний збір – 78,0% та чистий дохід від інвестування коштів в державні цінні папери – 21,1% (рис. 3.1).

В динаміці, в порівнянні з 2012 роком, показник регулярного збору збільшився на 1 197,0 млн. грн. або майже в два рази, що пов'язано із запровадженням з II кварталу 2013 року регулярного збору у формі диференційованого збору. Значний приріст показника початкового збору на 5,2 млн. грн. пов'язаний з реєстрацією протягом 2013 року восьми нових банків.

Таблиця 3.2

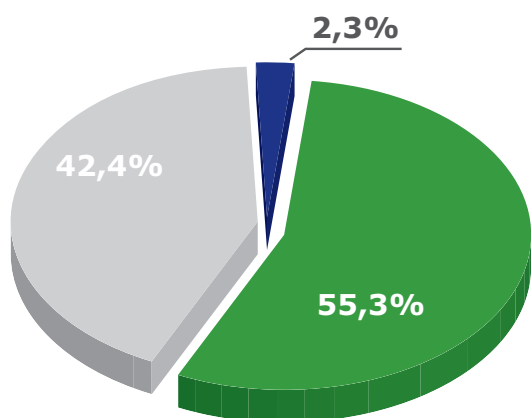
Використання фінансових ресурсів ФГВФО у 2013 та 2012 роках

Напрямки використання фінансових ресурсів	2013 рік	2012 рік
	Сума, млн. грн.	Сума, млн. грн.
Виплата гарантованої суми відшкодування вкладникам	1 185,5	532,1
Цільова позика для авансування виплат вкладникам банку протягом дії тимчасової адміністрації	908,5	208,1
Покриття витрат, пов'язаних з процедурою виведення неплатоспроможного банку з ринку, забезпечення поточної діяльності ФГВФО та інше	50,0	44,9
Всього за напрямками	2 144,0	785,1

Протягом 2012 року фінансові ресурси ФГВФО витрачалися по напрямках передбачених статтею 20 Закону.

В структурі напрямків найбільшу питому вагу мали виплата гарантованої суми відшкодування вкладникам – 55,3 % та цільова позика для авансування виплат вкладникам протягом дії тимчасової адміністрації – 42,4%. (рис. 3.2.).

В динаміці, в порівнянні з 2012 роком, показник виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам збільшився на 653,4 млн. грн. або більше ніж в 2 рази, показник цільової позики для авансування виплат вкладникам зріс на 700,4 млн. грн. або більше ніж в 4 рази. Це пов'язано з виведенням з ринку протягом 2013 року банків ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» та ПАТ «ЕРДЕ БАНК».

- Виплата гарантованої суми відшкодування тимчасової адміністрації
- Цільова позика для авансування виплат вкладникам банку протягом дії тимчасової адміністрації
- Покриття витрат, пов'язаних з процедурою виведення неплатоспроможного банку з ринку, забезпечення поточної діяльності Фонду та інше

Рис. 3.2. Структура напрямків використання фінансових ресурсів у 2013 році, %.

На покриття витрат, пов'язаних з процедурою виведення неплатоспроможного банку з ринку, забезпечення поточної діяльності ФГВФО та інше, передбачене кошторисом витрат, затвердженого рішенням адміністративної ради № 48 від 27 грудня 2012 року (зі змінами), було заплановано 56,6 млн грн. Фактично, у звітному періоді році за цими напрямками використано 50,0 млн. грн. або 89,9% від запланованої суми.

3.3. Інвестиційна діяльність

Відповідно до функцій ФГВФО, визначених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та з метою захисту від інфляційних процесів і поповнення коштів ФГВФО здійснював інвестування тимчасово вільних коштів в державні цінні папери України на принципах безпеки фінансових інвестицій, дотримання умов ліквідності ФГВФО, прозорості та ефективності інвестиційної діяльності.

В звітному періоді розміщення коштів ФГВФО відбувалось згідно до Інвестиційного плану ФГВФО на 2013 рік, затвердженого рішенням адміністративної ради ФГВФО від 05 березня 2013 р. № 4, відповідно до якого протягом року в державні цінні папери було заплановано інвестувати 3500,6 млн. грн., а фактично було інвестовано 4071,0 млн. грн. коштів ФГВФО, що на 16,3% більше від запланованого, із яких:

- 301,0 млн. грн. було інвестовано в короткострокові облигації внутрішньої державної позики (далі – ОВДП) з доходністю 10%;
- 3 770,0 млн. грн. було інвестовано в середньострокові ОВДП з доходністю 14,3%.

В порівнянні з 2012 роком обсяг інвестування коштів ФГВФО збільшився на 1 225,5 млн. грн. або на 43,1%, що пов'язано з надходженням коштів до ФГВФО у вигляді грошового потоку від:

- державних цінних паперів у вигляді погашення та купонних платежів за ОВДП, який збільшився до 3 303,0 млн. грн.;
- банків, збори яких зросли до 2 641,2 млн. грн.
- витратами ФГВФО у зв'язку з необхідністю своєчасного забезпечення протягом 2013 року виплат вкладникам в період тимчасової адміністрації та виплати відшкодування вкладникам у період ліквідації в сумі 2 093,9 млн. грн.

Таблиця 3.3

Структура інвестицій ФГВФО у 2012-2013 рр.

Період	Сума інвестування	Всього, за рік	в короткострокові ОВДП	в середньострокові ОВДП	в довгострокові ОВДП
2013 рік	Згідно Інвестиційного плану	3500,6	*	*	*
	Інвестовано фактично	4071,0	301,0	3770,0	0,0
	Середньозважена доходність інвестицій, %	13,9	10,0	14,3	0,0
2012 рік	Згідно Інвестиційного плану	2 845,5	*	*	*
	Інвестовано фактично	2 845,5	1 308,8	1 536,7	0,0
	Середньозважена доходність інвестицій, %	14,4	13,7	15,0	0,0

Рис. 3.3. Динаміка структури інвестицій ФГВФО протягом 2012-2013 рр.

Фінансовий відділ

Рівень доходності державних цінних паперів, які придбавались на фондовому ринку України, протягом 2013 року знизився, середньозважена доходність інвестицій за цей звітний період дещо впала на 0,5%, а саме з 14,4% до 13,9%, проте залишається на досить високому рівні.

Водночас завдяки тому, що протягом року придбавались цінні папери з доходністю від 10,0% до 14,3% та протягом звітного періоду відбулось погашення цінних паперів з більш низькою доходністю, середньозважена доходність всього портфелю цінних паперів ФГВФО станом на 01 січня 2014 року зростає і склала 13,0%.

Результат інвестиційної діяльності ФГВФО у вигляді чистого доходу від фінансових інвестицій ФГВФО за 2013 рік склав 712,8 млн. грн. або 21,1% від загальної суми надходжень до ФГВФО, що дещо менше, ніж у 2012 році на 41,0 млн. грн. або на 5,4% і пов'язано з необхідністю своєчасного забезпечення протягом 2013 року виплат вкладникам.

За підсумками звітного року структура фінансових ресурсів ФГВФО набула наступного вигляду: 1,1% на рахунку ФГВФО (грошові кошти); 98,9% в державних цінних паперах.

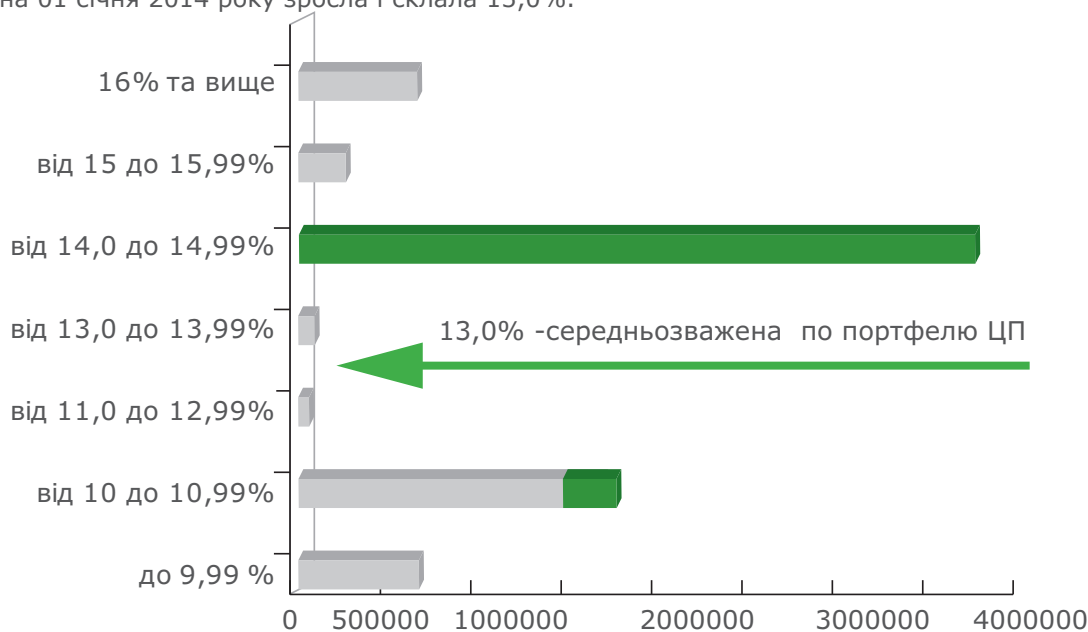

Рис. 3.4. Структура портфелю цінних паперів за рівнем доходності станом на 01 січня 2014 року

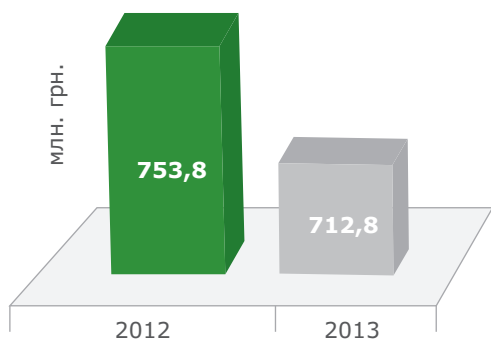

Рис. 3.5. Динаміка чистого доходу від інвестицій ФГВФО протягом 2012-2013 рр.

Рис. 3.6. Структура фінансових ресурсів ФГВФО станом на 01 січня 2014 року

3.4. Оцінка фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Відповідно до частини 3 статті 19 Закону мінімальний обсяг коштів ФГВФО не може бути нижчим за 2,5 відсотка від суми гарантованих ФГВФО коштів вкладників у межах суми відшкодування з урахуванням суми зборів з учасників ФГВФО, які мають надійти протягом наступного кварталу. За умов досягнення ФГВФО мінімальної межі або ризику суттєвого зменшення обсягу коштів, ФГВФО має право вжити заходів для поповнення своїх коштів за рахунок джерел, визначених Законом.

ФГВФО протягом 2013 року розроблена та впроваджена Методика оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджена рішенням виконавчої дирекції

Таблиця 3.4

Динаміка зміни фінансової стійкості ФГВФО протягом 2013 року

Період	Кошти ФГВФО, млн. грн.	Фінансова стійкість ФГВФО	Сума можливого відшкодування, млрд. грн.
01.01.2013	6 092,1	3,31	201,3
01.02.2013	6 026,9	3,20	206,2
01.03.2013	5 706,8	2,98	210,5
01.04.2013	4 794,8	2,56	213,8
01.05.2013	5 385,7	2,79	219,1
01.06.2013	5 448,3	2,80	220,5
01.07.2013	5 453,1	2,73	227,4
01.08.2013	6 298,6	3,07	229,5
01.09.2013	6 340,3	3,06	232,1
01.10.2013	6 367,2	3,04	235,4
01.11.2013	7 244,8	3,37	238,6
01.12.2013	7 285,2	3,32	243,1
01.01.2014	7 292,9	3,30	245,5

ФГВФО від 28 лютого 2013 року №13 та зареєстрована Міністерством юстиції України 25 березня 2013 року за № 482/23014, з урахуванням запровадження технологій прогнозування можливих витрат ФГВФО на виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам з урахуванням виявлених ризиків у банківській системі.

Відповідно до наведених значень протягом 2013 року фактичне значення фінансової стійкості не зменшувалося нижче 2,5%, тобто протягом звітного періоду у ФГВФО було достатньо коштів для виконання своїх зобов'язань перед вкладниками.

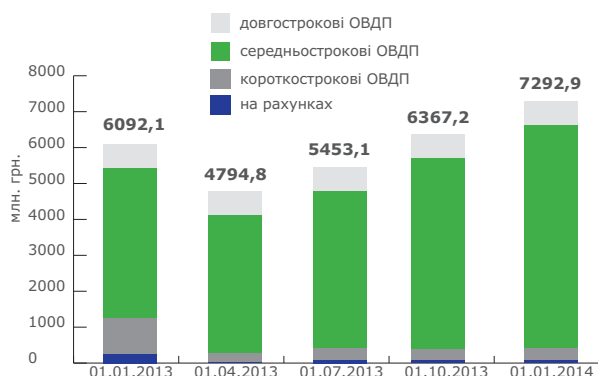

Рис. 3.7. Динаміка зміни структури фінансових ресурсів протягом 2013 року

Рис. 3.8. Динаміка зміни фінансової стійкості по відношенню до коштів ФГВФО протягом 2013 року

3.5. Фінансова звітність Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

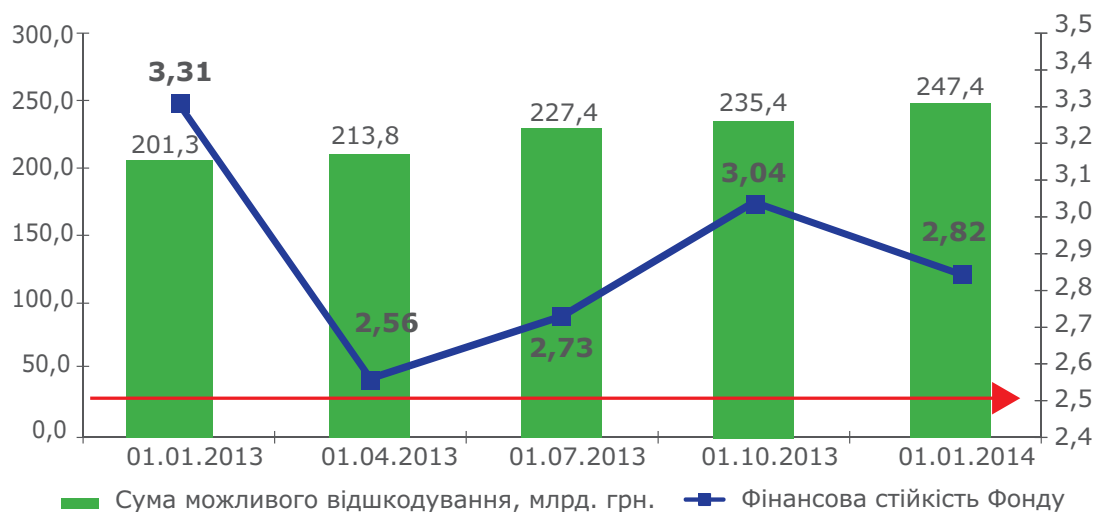

Рис. 3.9. Динаміка зміни фінансової стійкості ФГВФО по відношенню до суми можливого відшкодування протягом 2013 року

У відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року №996-XIV ФГВФО складає фінансову звітність, яка включає баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до фінансової звітності.

Фінансова звітність ґрунтується на даних бухгалтерського обліку, який ведеться згідно з національними стандартами бухгалтерського обліку та у відповідності з обліковою політикою ФГВФО.

Фінансова звітність ФГВФО, достовірність якої підтверджена висновком незалежного аудитора ТОВ «Крестон Джі Сі Джі Аудит», наведена у додатку 2.

4.1. Участь банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб

Законом передбачено, що учасниками ФГВФО є банки (крім АТ «Державний ощадний банк України» та санаційного банку – АТ «Родовід»). Участь банків у ФГВФО є обов'язковою. Банк набуває статусу учасника ФГВФО в день отримання ним банківської ліцензії. ФГВФО виключає банк з числа учасників ФГВФО в разі прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.

Відділ економічного аналізу та поточного моніторингу департаменту моніторингу діяльності банків

Однією з функцій ФГВФО є ведення реєстру учасників ФГВФО.

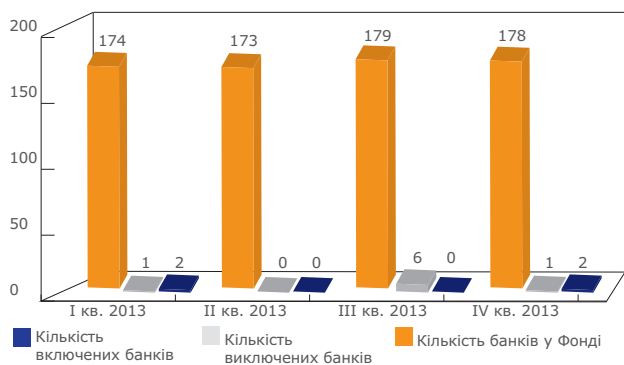
В 2013 році до реєстру учасників ФГВФО було включено 8 банків, виключено 4 банки (2 банки у зв'язку з ліквідацією; 2 банки у зв'язку з реорганізацією). Таким чином, за 2013 рік кількість учасників ФГВФО гарантування вкладів фізичних осіб збільшилася на 4 і станом на 1 січня 2014 року склала 178 (рис.4.1).

Зміни відбулись в результаті:

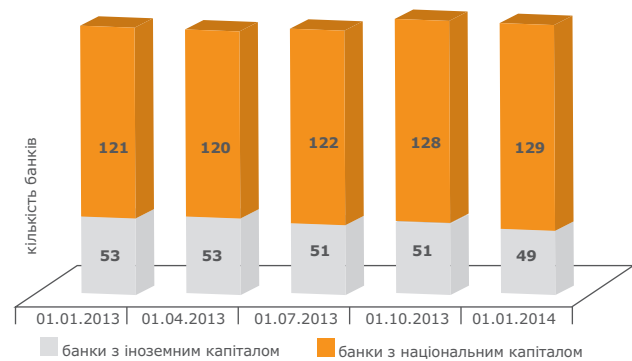
- включення до реєстру учасників ФГВФО 8 банків: ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «ЮНІСОН», ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ», ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК АВАНГАРД», ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ІНВЕСТИЦІЙНО-ТРАСТОВИЙ БАНК», ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ», публічного акціонерного товариства «Державний земельний банк», ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «ПОРТАЛ», ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ГЕФЕСТ»;
- виключення із реєстру учасників ФГВФО 4 банків, з яких: 2 банки у зв'язку з ліквідацією та 2 банки у зв'язку з реорганізацією (таблиця 4.1).

Протягом 2013 року кількість банків з іноземним капіталом зменшилась на 4 і склала 49. Кількість банків з українським капіталом збільшилась на 8 і склала 129 банків (рис.4.2.).

За весь період функціонування ФГВФО учасниками системи гарантування вкладів фізичних осіб стало 236 банків.

Рис. 4.1. Динаміка реєстрації банків у ФГВФО протягом 2013 року

Рис. 4.2. Динаміка зміни кількості банків з залученням іноземного капіталу

4.2. Огляд фінансового стану учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Таблиця 4.1
Список банків, виключених із реєстру учасників
ФГВФО за 2013 рік

№ з/п	Скорочена назва	Реєстраційний номер	Дата виключення банку	Причина
1	Публічне акціонерне товариство «ЕРДЕ БАНК»	197	17.01.2013	Рішення виконавчої дирекції ФГВФО від 16.01.2013 №4. Постанова НБУ №4 від 09.01.2013 «Про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію Публічного акціонерного товариства «ЕРДЕ БАНК» (м. Київ).
2	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК «ТАВРИКА»	008	25.03.2013	Рішення виконавчої дирекції ФГВФО від 25.03.2012 №20. Постанова НБУ № 97 від 20.03.2013 «Про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «ТАВРИКА» (м. Київ).
3	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ФІДОКОМ-БАНК»	186	06.12.2013	Рішення виконавчої дирекції ФГВФО від 05.12.2013, протокол №126/13. Реорганізація (приєднання ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФІДОКОМ-БАНК» до ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФІДОКОМ-БАНК» (№069, м. Київ). Рішення комісії НБУ від 31.10.2013 №837 про надання дозволу на проведення реорганізації.
4	Публічне акціонерне товариство «УніКредит Банк»	088	26.12.2013	Рішення виконавчої дирекції ФГВФО від 26.12.2013, протокол №139/13. Реорганізація (приєднання Публічного акціонерного товариства «УніКредит Банк» до ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКР-СОЦБАНК» (№021, м. Київ). Рішення комісії НБУ від 30.08.2013 №616 про надання дозволу на проведення реорганізації.

Для аналізу показників роботи банків-учасників ФГВФО використані баланси 178 банків. За одержаними балансами виконано розрахунки ряду показників за станом на 01 січня 2014 року, а також зроблені розрахунки у динаміці для з'ясування загальносистемних тенденцій з початку 2013 року.

Аналіз капіталу

Власний капітал учасників ФГВФО приріс протягом року на 20 970,1 млн. грн. або на 14,2% і склав 168 525,1 млн. грн. Приріст власного капіталу спостерігався по 149 банках, а по 29 відбулось зменшення.

Структура капіталу зазнала наступних змін (рис.4.3.):

1. Статутний капітал збільшився на 21 492,0 млн. грн. або на 14,5% до 169 833,7 млн. грн., що на 1 308,6 млн. грн. більше власного капіталу. 65% приросту статутного капіталу дають внески за незареєстрованим статутним капіталом.
2. Емісійні різниці приросли на 1 982,2 млн. грн. або на 17,8% до 13 140,3 млн. грн.

3. Загальні резерви зменшилися на 7 131,3 млн. грн. або на 92,6% до 566,3 млн. грн.
4. Резервні фонди збільшилися на 321,9 млн. грн. або на 4,1% до 8 121,9 млн. грн.
5. Інші фонди банків зменшилися на 26,1 млн. грн. або на 0,9% до 2 996,7 млн. грн.
6. Збитки минулих років скоротилися на 7 461,9 млн. грн. або на 16% і склали (-) 39 181,9 млн. грн.
7. Фінансовий рік банківська система закінчила з прибутком у 827,8 млн. грн., однак в порівнянні з попереднім роком він зменшився на 3 515,8 млн. грн. або на 80,9%.
8. Результати переоцінки основних засобів скоротилися на 291,0 млн. грн. або на 2,4% і склали 11 758,3 млн. грн.
9. Результати переоцінки інвестицій в цінні папери приросли на 676,3 млн. грн. до 462,0 млн. грн.

Частка власного капіталу (із урахуванням субординованого боргу) у пасивах збільшилась протягом року від 17,4% до 17,7%, що свідчить про достатній рівень захисної функції капіталу. По 107 банках значення показника перевищує

Відділ інспектування

середні значення по системі, із яких по 23 – понад 50%, що свідчить про низьку конкурентоспроможність установ. Разом із тим, по 5 банках значення показника менше 10%, що свідчить про підвищений ризик достатності капіталу.

Співвідношення проблемної заборгованості до власного капіталу зменшилось від 45,4% до 37,9%, внаслідок зменшення проблемної заборгованості, яке відбулось за рахунок списання у збитки заборгованості за кредитами. По 29 банкам значення показника перевищує середні значення по системі, із яких по 10 – перевищує суму власного капіталу.

Співвідношення вкладів фізичних осіб до власного капіталу склало 2,4, що свідчить про достатній рівень захисту вкладів фізичних осіб. Проте по 69 банках значення показника перевищує середні значення по системі, у тому числі по 22 банках – перевищення більш як удвічі.

Таким чином, протягом року відбулась капіталізація банківської системи за рахунок приросту статутного капіталу, отриманого прибутку, емісійних різниць та резервних фондів. Якість власного капіталу залишається незадовільною, оскільки загальна сума збитків складає 39 181,9 млн. грн. або 23,1% по відношенню до статутного капіталу. В цілому ризик адекватності капіталу по системі помірний.

Аналіз зобов'язань

Сукупні зобов'язання приросли на 112 266,9 млн. грн. або на 12,7% і склали 997 003,2 млн. грн. Приріст зобов'язань спостерігався по 134 банках, а по 44 – зменшення, із яких по 10 банках – на суму понад 1 000 млн. грн. у кожному.

Структура зобов'язань зазнала наступних змін (рис. 4.4.):

1. Кошти на лоро-рахунках приросли на 5 446,5 млн. грн. або на 29,4%, а їх частка у структурі збільшилась до 2,4%.
2. Кошти бюджету зменшились на 1 996,4 млн. грн. або на 42,7, а їх частка - до 0,3%.
3. Кредити, отримані від інших банків, зменшились за рік на 13 857,7 млн. грн. або на 11,7%, а їх частка у структурі зменшилась від 13,4% до 10,5%. При цьому по 106 банках частка міжбанківських кредитів (далі – МБК) перевищує середні значення по системі, із яких у 5-ох ресурси більш як на половину формуються за рахунок МБК. Не залучає ресурси на міжбанківському ринку 41 банк.
4. Кредити, отримані від НБУ, зменшились за рік на 1 660,0 млн. грн. або на 3,1% і склали 51 244,5 млрд грн або 5,1% у зобов'язаннях. Із загальної кількості банків лише 46 банків

Рис. 4.3. Структура власного капіталу

- мають кредити, отримані від НБУ (в порівнянні з попереднім роком – на 4 банки менше).
- Кошти суб'єктів господарської діяльності (далі – СГД) приросли на 34 312,1 млн. грн. або на 16,2%, а їх частка у структурі – від 23,9 до 24,7%. За строковістю 52,2% коштів СГД складають кошти на вимогу.
  - Вклади фізичних осіб приросли на 62 822,7 млн. грн. або на 19,1%, а їх частка у структурі – від 37,8 до 39,9%. За строковістю в структурі вкладів фізичних осіб 87,7% займають строкові вклади. По 83 банках частка вкладів у зобов'язаннях перевищує середні значення по системі, у тому числі по 40 – понад 50%.
  - Частка вкладів у пасивах склала 34,5% (для порівняння, в попередньому році – 32,8%). По 83 банках частка вкладів перевищує середні значення по системі, із яких у 9 – понад 50,0%, що свідчить про статус спеціалізованих ощадних установ.
  - Боргові цінні папери власного боргу приросли на 3 247,7 млн. грн. або на 29,9%, а їх частка – від 1,2% до 1,4%.
  - Кредити, отримані від міжнародних організацій, збільшились на 7 045,9 млн. грн. або на 30,9% та від 2,6% до 3,0% у структурі.
  - Субординований борг збільшився на 6 332,3 млн. грн. або на 20,0%, а його частка – від 3,6 до 3,8%.
  - Кредиторська заборгованість приросла на 8 852,3 млн. грн. або на 14,4%, а її частка – від 6,9 до 7,0%. 83,6% приросту дають операції з іншими фінансовими інструментами.
  - Інші зобов'язання збільшились на 721,3 млн. грн. або на 4,3%, але їх частка скоротилась з 1,9% до 1,8%.

Спостерігається погіршення надійності ресурсної бази: строкові кошти в структурі скоротились з 68,4% до 67,9%.

Таким чином, протягом року основними джерелами залучення коштів були кошти клієнтів – юридичних і фізичних осіб. Тенденція попереднього року щодо перевищення темпів приросту коштів СГД над темпами приросту вкладів фізичних осіб змінилась на протилежну: приріст коштів фізичних осіб в 1,9 рази перевищив приріст коштів СГД (однак, темпи приросту коштів фізичних осіб в звітному році майже вдвічі менші в порівнянні з попереднім роком), основним джерелом формування зобов'язань є вклади фізичних осіб. На міжбанківському ринку запозичень відбувається спад активності як у частині кредитів, отриманих від інших банків, так і кредитів, отриманих від НБУ.

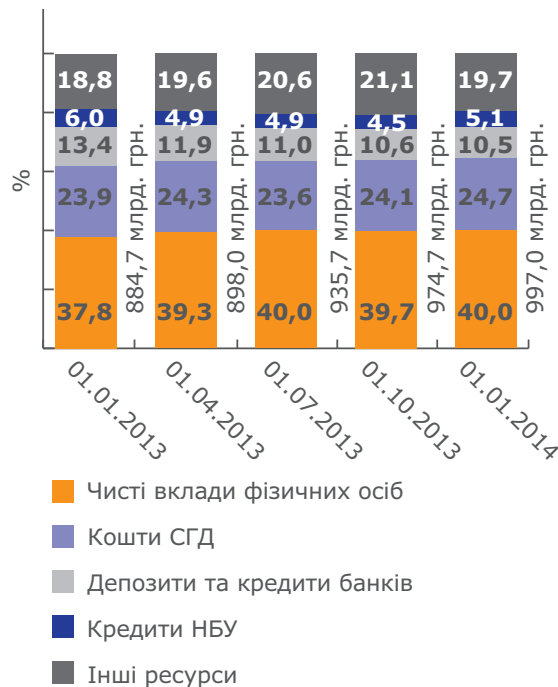

Рис. 4.4. Структура зобов'язань

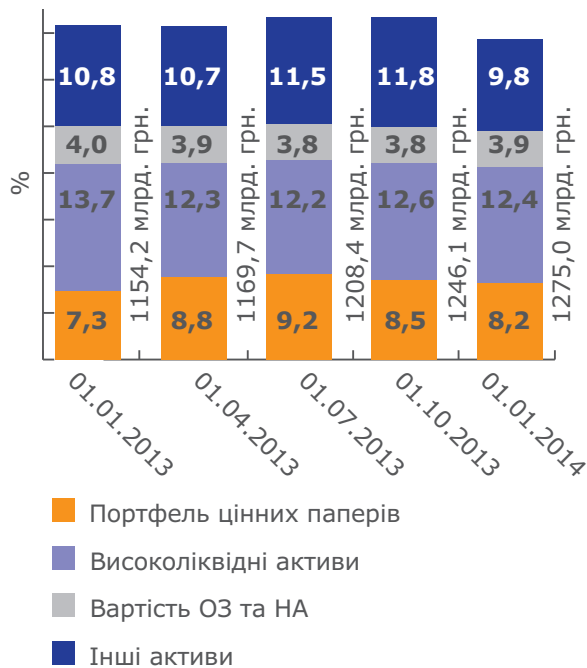

Рис. 4.5. Структура активів

Аналіз активів

Сукупні активи приросли на 120 755,9 млн. грн. або на 10,5%, чисті активи – на 133 237,1 млн. грн. або на 12,9% і склали 1 165 528,3 млн.

IV. РЕГУЛЮВАННЯ УЧАСТІ БАНКІВ У СИСТЕМІ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

грн. Приріст активів спостерігався по 136 банках, а по 42 – зменшення.

Структура активів зазнала наступних змін (рис. 4.5.).

Високоліквідні активи зменшились на 18,6 млн. грн. або на 0,01%, у структурі активів їх питома вага скоротилась від 13,7% до 12,4% за рахунок відтоку коштів на ностро-рахунках на 18 596,3 млн грн. Слід зазначити, що в порівнянні з попереднім роком відбуваються структурні зміни в високоліквідних активах: зменшується частка коштів, залучених на лоро-рахунки до 50,2% (для порівняння – в попередньому році - 62,0%). По 93 банках частка високоліквідних активів у структурі перевищує середні значення по системі (12,4%), із яких у 9 – понад 40,0%, що свідчить про проблеми із розміщенням коштів. По 19 банках значення показника менше 4,0%, що свідчить про підвищений ризик ліквідності.

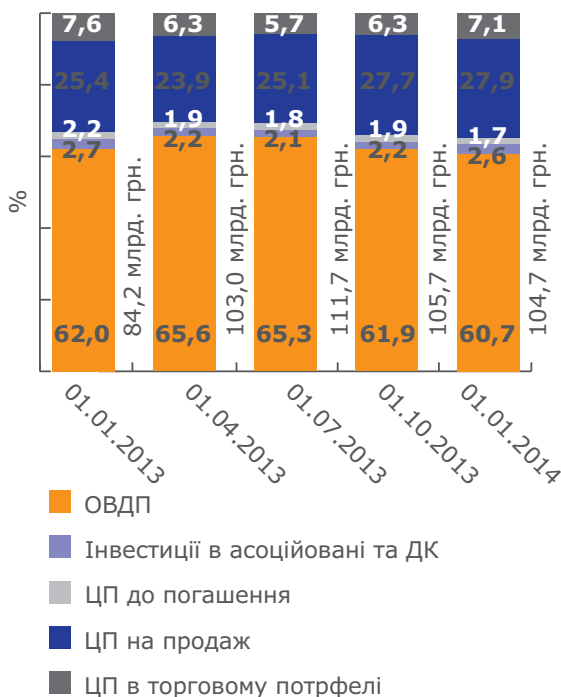

Рис.4.6. Структура портфеля цінних паперів

Портфель цінних паперів, не зважаючи на зменшення в III - IV кварталах, за рік приріс на 20 459,7 млн. грн. або на 24,3% до 104 659,2 млн. грн. і займає в структурі активів 8,2%. Основний приріст дає інвестування коштів в державні цінні папери, обсяги яких приросли на 11 319,4 млн. грн. або на 21,7% і досягли 5,0% в структурі активів. Портфель цінних паперів на продаж приріс на 7 760,3 млн. грн. або на 36,3% до 2,3% в структурі активів. Цінні папери в торговому портфелі збільшились на 1 005,4 млн грн. або на 15,7% до

0,6% в структурі активів. Обсяги інвестицій в асоційовані та дочірні компанії збільшились на 445,1 млн. грн. або на 19,6%, їх питома вага в активах досягла 0,2%. Портфель цінних паперів до погашення скоротився на 70,5 млн. грн. або на 3,7% до 0,1% в структурі активів.

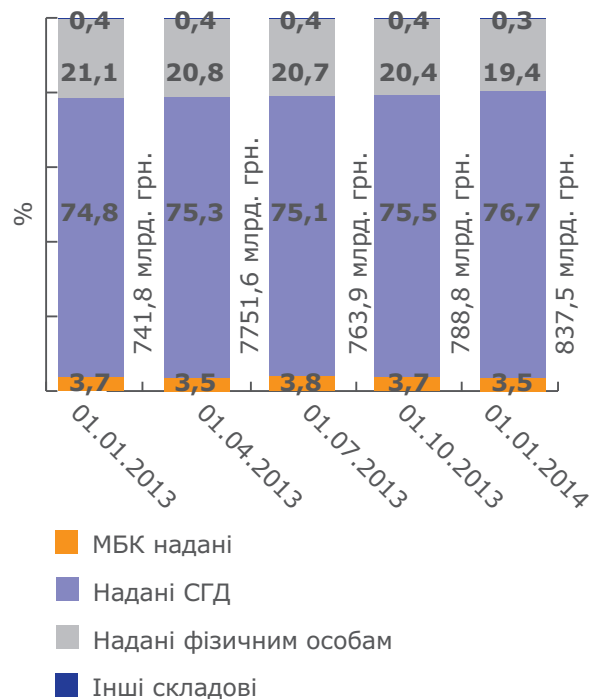

Рис. 4.7. Структура кредитного портфеля

По 131 банку обсяг інвестиційної діяльності нижче системних значень (8,2% в структурі активів), з яких 42 банки зовсім не інвестують кошти в цінні папери.

Таким чином, основними складовими інвестиційного портфеля цінних паперів є державні цінні папери – 60,7% в структурі та цінні папери та фінансові інвестиції на продаж – 27,9% в структурі. Найвища доходність спостерігається за цінними паперами до погашення.

Кредитний портфель, на відміну від скорочення в минулому році, приріс на 95 676,3 млн. грн. або на 12,9% до 837 498,3 млн. грн., його частка у структурі активів збільшилась від 64,3 до 65,7%. Такий приріст обумовлений збільшенням обсягів кредитування юридичних осіб на 88 141,5 млн. грн. або 15,9%; кредитування фізичних осіб на 6 029,8 млн. грн. або на 3,9%; міжбанківського кредитування на 2 197,7 млн. грн. або на 8,3%. Такі зміни призвели до незначних структурних змін кредитного портфеля: кредитування юридичних осіб досягло 76,8% в структурі; питома вага кредитування фізичних осіб зменшилась до 19,4% в структурі; МБК – скоротились до 3,5%

в структурі кредитного портфеля. По 86 банках частка кредитного портфеля у активах менша середніх значень по системі (65,7%), а по 35 – понад 80,0%, що свідчить про агресивну кредитну політику. Недостатню кредитну політику проводять 36 банків, обсяги їх кредитного портфеля в структурі активів займають менше 50%.

Прострочена заборгованість за кредитами зменшилась на 3 214,5 млн. грн. або на 4,8% від 9,0 до 7,6% у структурі кредитного портфеля за рахунок списання у збиток (загальна сума списань за рік склала 25 671,6 млн. грн., що збільшило дану статтю на 55,9% до 71 627,1 млн. грн), що в свою чергу, призвело до зменшення рівня резервування на 12 275,9 млн. грн. або на 10,4%, в структурі кредитного портфеля рівень резервів скоротився з 15,9% до 12,6%. По 39 банках частка простроченої заборгованості у кредитному портфелі перевищує середні значення по системі, у тому числі по 8 банках її рівень перевищує 20%.

Рис. 4.8. Якість кредитного портфеля

Обсяги резервів під кредитні ризики свідчать про рівень визнання останніх банками. По системі достатність резервів за кредитами склала 98,8%. По 30 банках сформовані резерви більш як удвічі перевищують проблемну заборгованість, а по 100 банках резерви сформовані менш як на 100%.

Таким чином, обсяги кредитування за рік незначно збільшились, основним напрямом кредитування є юридичні особи, якість кредитного портфеля покращується за рахунок списання боргів у збитки, банки зменшують обсяги ре-

зервування, прибутковість кредитного портфеля погіршується. На одну гривню вкладів фізичних осіб припадає 41 копійка роздрібних кредитів.

Основні засоби та нематеріальні активи приросли на 3 328,8 млн. грн. або на 7,2%, але їх частка у структурі активів зменшилась від 4,01 до 3,90%.

Темпи приросту дебіторської заборгованості звітного року значно менші попереднього, що пояснюється скороченням обсягів операцій з купівлі-продажу іноземної валюти. Так, тільки за IV квартал дебіторська заборгованість за операціями з іноземною валютою скоротилась на 20 430,6 млн. грн. або на 27,98%. Річний приріст дебіторської заборгованості склав 1 061,3 млн. грн. або на 1,8%, але в структурі її питома вага зменшується з 5,0 до 4,6%.

Інші активи збільшились на 248,4 млн. грн. або на 0,4%, в структурі їх частка скоротилась з 5,0 до 4,6%.

Таким чином, протягом року спостерігається покращення ділової активності банків: збільшення обсягів кредитування призвело до збільшення частки доходних активів в структурі активів з 71,6% до 73,9%. Скорочується розміщення коштів на ностро-рахунках, що призвело до зменшення високоліквідних активів, однак рівень ліквідності в системі залишається достатнім. Інвестиційний портфель цінних паперів розширюється за рахунок вкладень в державні цінні папери, цінні папери на продаж та похідні фінансові активи з метою хеджування. Останній квартал року характеризується значним скороченням операцій купівлі/продажу іноземної валюти.

Списання простроченої заборгованості у збитки зменшило частку проблемної заборгованості в кредитному портфелі, однак, по системі кредитний ризик залишається дещо підвищеним.

Аналіз фінансових результатів

Сукупні доходи приросли на 17 112,0 млн. грн. або на 12,4% і склали 155 603,3 млн. грн. Їх структура зазнала наступних змін (рис.4.9). Процентні доходи збільшились на 10 916,9 млн. грн. або на 10,2%, але їх частка у структурі доходів скоротилась від 77,7% до 76,1%. Комісійні доходи приросли на 3 602,5 млн. грн. або на 18,1%, а їх частка у структурі – від 14,3 до 15,1%. Прибуток від торговельних операцій збільшився на 150,4 млн. грн. або на 4,9%, в структурі його частка скоротилась до 2,1%.

Доходи від інвестиційної діяльності скоротились на 416,6 млн. грн. або на 65,8% до 0,1% в структурі за рахунок зменшення результатів від продажу цінних паперів з портфеля банку на

IV. РЕГУЛЮВАННЯ УЧАСТІ БАНКІВ У СИСТЕМІ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

продаж. Тенденція щодо скорочення інших операційних доходів продовжується і цьому звітному році, річне зменшення склало 55,2 млн. грн. або 1,2%.

Сукупні витрати (рис.4.10) збільшились на 20 627,8 млн. грн. або на 15,4%. 57% приросту витрат дають процентні витрати, які приросли на 11 730,6 млн. грн. або на 18,6% та займають в структурі витрат 48,3%.

В порівнянні з попереднім роком, відрахування у резерви збільшились на 4 710,9 млн. грн. або на 22,7% до 16,5% в структурі витрат.

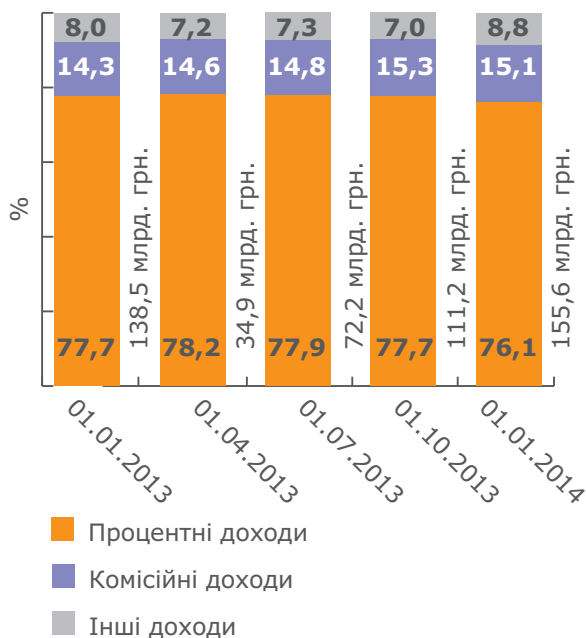

Рис. 4.9. Структура доходів

Загальні адміністративні витрати збільшились на 3 138,8 млн. грн. або на 9,2%, в структурі їх питома вага скоротилась до 24,1%.

Чистий процентний дохід скоротився на 813,7 млн. грн. або на 1,8% і склав 43 655,9 млн. грн. Чистий комісійний дохід приріс на 19756,3 млн. грн. або на 16,1% і склав 19756,3 млн. грн.

За 2013 рік банківська система отримала прибуток у розмірі 827,8 млн. грн., що менше результату попереднього року на 81%, що пояснюється перевищенням темпів приросту витрат над доходами. (рис.4.11).

Прибутковою виявилась діяльність 159 банків, а загальна сума прибутку по них склала 7 440,9 млн. грн. Збитковою виявилась діяльність 19 банків, загальна сума збитків по яких склала 6 613,2 млн. грн. Із 19 банків, які отримали збит-

ки, по 4-х збитки викликані надмірними відрахуваннями у резерви.

Разом із тим, по 27 банках прибуток відображено за рахунок від'ємних відрахувань у резерви, хоча по окремих із них резерви недосформовані відповідно до суми простроченої заборгованості за кредитами.

Зазначені тенденції в діяльності банківської системи призвели до погіршення її рентабельності. Недостатня якість активів, консервативна кредитна політика впливають на здатність активів генерувати прибуток. Так, рентабельність активів в порівнянні з попереднім роком знизилась з 0,43% до 0,08%. Рівень ефективності власного капіталу (в порівнянні з попереднім роком зменшився з 3,1% до 0,5%) та свідчить про неадекватне зростання останнього до зростання ділової активності банків.

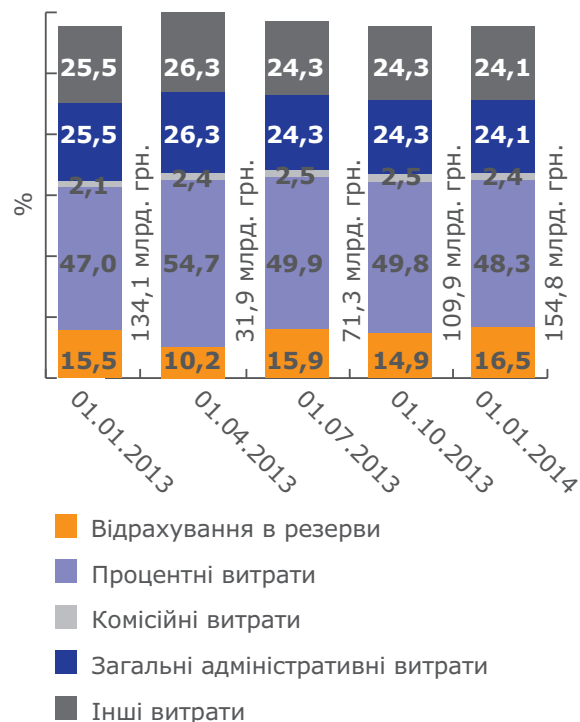

Рис. 4.10. Структура витрат

Спостерігається погіршення ефективності депозитно-кредитної діяльності. Значення чистого спреду в порівнянні з попереднім роком зменшилось з 3,8% до 3,6%. Значення чистої процентної маржі зменшилось з 4,4 до 4,0%.

По 11 банках значення чистого спреду є від'ємним, що свідчить про високий процентний ризик. За показником рентабельності активів лише 17 банки ефективно використовують активи (для порівняння – в попередньому році – 23

4.3. Аналіз тенденцій розвитку вкладних операцій на ринку ресурсів

банки) і 10 банків ефективно використовують капітал (в попередньому році – 12).

Проаналізувавши діяльність учасників ФГВФО в 2013 році, можна відзначити прибутковість банківської системи України загалом. Однак, у порівнянні з попереднім роком показники ефективності діяльності по системі скоротилися вдвічі, динаміка фінансового результату була нестабільною.

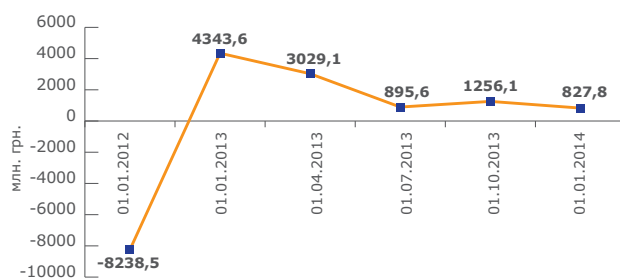

Рис. 4.11. Фінансовий результат діяльності банків

Незважаючи на те, що з метою стимулювання економіки і розвитку кредитування в червні поточного року НБУ знизив облікову ставку до 7%, а в серпні – до 6,5%, банки, навіть за наявності попиту з боку клієнтів, не поспішали нарощувати свої портфелі, побоюючись кредитних ризиків. Тому основним інструментом вкладення коштів для банків були переважно цінні папери, темпи приросту яких вдвічі перевищили темпи приросту кредитів.

Також слід зазначити триваючу тенденцію до погіршення інвестиційного клімату в Україні, відображенням чого стало падіння частки іноземного капіталу у вітчизняній банківській системі на 5,3 відсоткових пунктів.

В кінці звітнього року спостерігалось посилення девальваційного навантаження на гривню, яке було пов'язане з необхідністю виплат зовнішніх боргів і зростанням попиту на іноземну валюту у зв'язку з нестабільною економічною та політичною ситуацією.

Загальний розвиток банківської системи України в 2013 році відбувався під впливом суперечливих тенденцій. За рік чисті активи учасників ФГВФО зросли на 12,9% (133 237,1 млн. грн.).

Вклади фізичних осіб залишаються основним джерелом залучених ресурсів. Їх частка в структурі зобов'язань за рік збільшилась з 37,8% до 40,0%.

В динаміці розвитку вкладних операцій з фізичними особами учасників за 2013 рік відзначились такі тенденції.

Чисельність вкладників – фізичних осіб збільшилась на 3,0 млн осіб або на 6,8% і становить 47,4 млн осіб. Для порівняння, за 2012 рік кількість вкладників зросла на 26,9% або на 9,4 млн осіб. Динаміка кількості вкладників в учасниках ФГВФО представлена на рисунку 4.12.

Найбільшими темпами вклади фізичних осіб приростають в першому півріччі звітнього року. Залишки коштів фізичних осіб на рахунках учасників ФГВФО протягом 2013 року збільшилися на 18,9% або на 64 118,7 млн. грн. до 402 615,5 млн. грн. (рис. 3.13), їх темпи приросту у звітньому році зменшилися у порівнянні з попереднім роком (для порівняння, за 2012 рік приріст вкладів складав 55 899,9 млн. грн. або 19,8%). Позитивним є те, що основний приріст відбувався за рахунок строкових коштів, які за рік збільшились на 20,7% або на 55 995,9 млн. грн. та досягли в структурі вкладів 81,9% (у попередньому році – 80,7%), що дає можливість зменшити розрив збалансованості ліквідності за строками (рис. 4.14).

На відміну від попереднього року, коли за рахунок значного приросту кількості вкладників спостерігалось зменшення середнього розміру вкладів, в звітньому році середній розмір вкладу збільшився на 11,4% до 8 486 грн.

Валютна структура депозитів фізичних осіб в звітньому році зазнала значних змін. Вже в I кварталі звітнього року значні темпи приросту вкладів в національній валюті та зменшення вкладів в іноземній призвели до зменшення питомої ваги останніх з 52,8% до 49,8%. Така тенденція зберігалася протягом всього звітнього року і станом на 01.01.2014 року вклади в національній валюті в структурі депозитів фізичних осіб досягли 55,7%.

За звітний рік загальний приріст вкладів в національній валюті склав 40,4% або 64 505,7 млн. грн. і досяг 224 260,7 млн. грн., а їх питома вага збільшилась від 47,2 до 55,7%. Гривневий еквівалент вкладів в іноземній валюті зменшився на 0,2% або на 385,1 млн. грн. до 178 354,8 млн. грн., а частка вкладів в іноземній валюті в структурі зменшилась від 52,8 до 44,3%. Розрив обсягу вкладів в іноземній валюті над обсягом вкладів у національній валюті в порівнянні з попереднім ро-

IV. РЕГУЛЮВАННЯ УЧАСТІ БАНКІВ У СИСТЕМІ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

ком збільшився і досяг 25,7% (для порівняння, в попередньому році – 11,8%). (рис. 4.15.).

Рис. 4.12. Динаміка кількості вкладників в учасниках ФГВФО

Аналіз депозитів за розміром вкладів свідчить, що вкладник орієнтований на граничний розмір відшкодування коштів за вкладами і найбільша чисельність вкладників зосереджена в групі з розміром вкладу до 200 000 грн. – 99,4%, за рахунок яких формується 46,5% загальної суми вкладів фізичних осіб по системі (рис. 4.16 та рис. 4.17).

Рис. 4.13. Динаміка суми вкладів в учасниках ФГВФО

Протягом звітного року найбільш швидкими темпами зростали вклади, які знаходяться у діапазоні від 200 000 до 250 000 грн. – на 55,2% або на 7 595,4 млн. грн. Найбільшим ресурсотворюючим джерелом традиційно є група вкладів в діапазоні понад 250 000 грн., в якій зосереджено 48,0% суми вкладів. Сума вкладів в даному діапазоні традиційно дала найбільший приріст – 26 928,1 млн. грн., що складає 42% загального приросту вкладів.

Таким чином, тенденція розміщення коштів переважною більшістю вкладників в межах граничного розміру відшкодування коштів за вкладами не змінюється: частка вкладників, яким вклади гарантуються в повному обсязі, складає 99,4%.

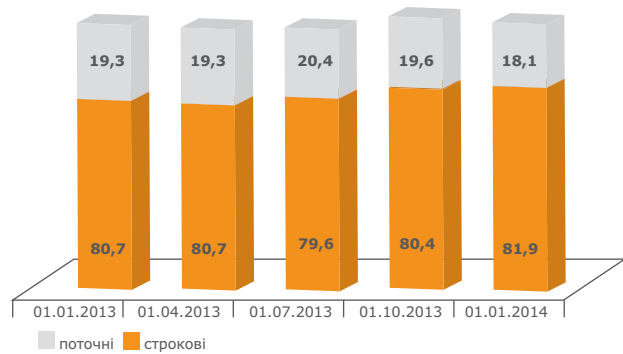

Рис. 4.14. Динаміка структури вкладів фізичних осіб за строковістю, %

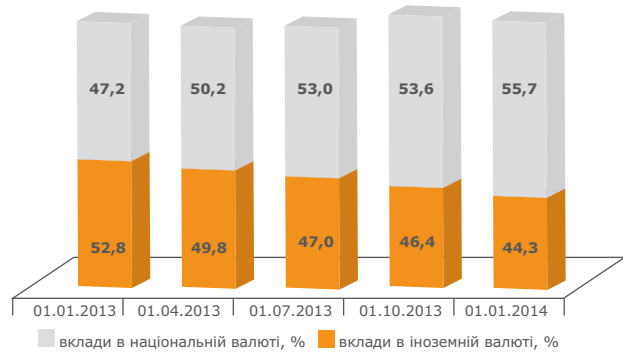

Рис. 4.15. Динаміка зміни структури вкладів в розрізі валют, %

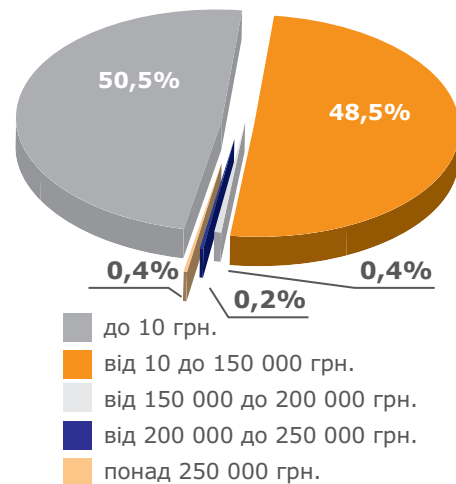

Рис. 4.16. Кількість вкладників в учасниках ФГВФО, %

За рік сума можливого відшкодування (розмір страхової відповідальності ФГВФО) зростає на 22% або на 44 230,0 млн. грн. до 242 515,2 млн. грн., що склало 61,0% від загальної суми вкладів

(для порівняння, станом на 01 січня 2013 року це співвідношення складало 59,5%).

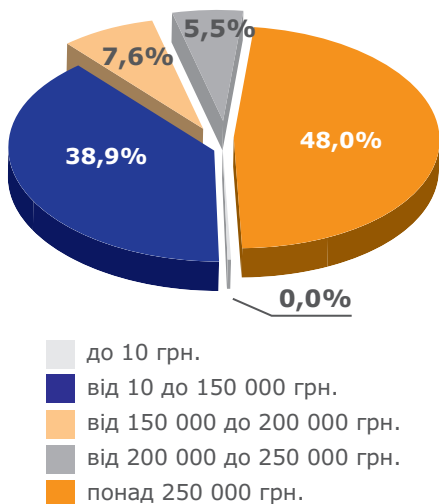

Рис. 4.17. Сума вкладів в учасниках ФГВФО, %

Аналіз середньозважених процентних ставок за депозитами фізичних осіб свідчить, що в 2013 році намітилася тенденція до поступового зниження доходності за банківськими вкладками як в гривневих еквівалентах, так і в іноземній валюті. Таким чином, ставки з початку 2013 року за вкладками, залученими в національній валюті знизились на 3,7 відсоткових пункти від 21,57 до 17,84%, за вкладками в іноземній – на 0,7 відсоткових пункти від 8,19 до 7,47% (табл.4.3).

Ріст депозитних ставок у III, IV кварталах (відбулося певне зростання середньозважених ставок за залученими банками депозитами як у національній валюті – до 17,84 % (з 16,61% у II кварталі), так і в іноземній – до 7,47% (з 6,61 %), зумовлений деякими побоюваннями вкладників щодо соціальних та політичних очікувань.

Зниження ставок протягом року є відображенням макроекономічних і політичних факторів, політики НБУ, наявності ліквідності на міжбанківському валютному ринку. Вжиті заходи щодо лібералізації валютного курсу, з одного боку призвели до природної поступової девальвації

гривні, але з іншого – послабили напруженість з ліквідністю, і, як наслідок, депозитні ставки в гривні падали.

Облікова ставка НБУ, яка є орієнтиром ціни на гроші, з початку року знижувалась два рази, так з 10 червня 2013 року знизилась з 7,5 до 7,0% та з 13 серпня 2013 року до 6,5%, тобто знаходиться на достатньо низькому рівні.

Факторами зменшення залучення вкладів в іноземній валюті протягом 2013 року і, як наслідок, зменшення процентних ставок за ними, були: збільшення норми резервування за вкладками в іноземній валюті, яка була введена в червні місяці 2013 року НБУ та збільшення відрахування до ФГВФО з тих банків, які орієнтовані на валютні депозити. В свою чергу, слід зазначити, що банки не зацікавлені у вкладках в іноземній валюті, оскільки кредитування фізичних осіб відбувається лише в національній валюті.

Подальша доля відсоткових ставок залежатиме від політики регулятора – рефінансування банків, від посилення до кінця звітного року девальваційного навантаження на гривню, яке пов'язане з необхідністю виплат зовнішніх боргів і зростанням попиту на іноземну валюту у зв'язку з нестабільною економічною ситуацією.

Процентна пропозиція за депозитами фізичних осіб в 2013 році є неоднорідною по групах банків за розмірами активів.

Загальна динаміка за 2013 рік показує, що по всіх групах банків середньозважена процентна пропозиція, як по гривневих, так і по вкладках в іноземній валюті незначно знизилась по відношенню до початку року.

Найменша ставка по вкладках в національній валюті спостерігалась в банках I групи в II кварталі 2013 року (14,15%). Найвища процентна ставка по гривневих вкладках спостерігалась в IV групі, що свідчило про потребу таких банків у залученні ресурсів вкладників – фізичних осіб. Традиційно, банки I групи пропонують найменші ставки, так у 2013 році їх середня ставка зменшилась від 20,77 до 17,01%.

Таблиця 4.2
Динаміка процентних ставок по групах банків за активами

Період	в національній валюті, %					в іноземній валюті, %				
	I група	II група	III група	IV група	Середнє значення	I група	II група	III група	IV група	Середнє значення
01.01.13	20,77	21,55	22,25	23,50	21,57	7,92	8,42	8,51	8,74	8,19
01.04.13	17,47	20,05	20,41	20,83	18,99	7,17	7,50	7,81	8,10	7,41
01.07.13	14,15	19,15	18,94	19,03	16,61	6,05	6,73	8,14	8,07	6,61
01.10.13	15,80	17,66	18,00	17,57	16,70	6,68	6,91	7,55	7,90	6,98
01.01.14	17,01	18,85	19,59	18,46	17,84	7,31	7,37	8,41	7,81	7,47

IV. РЕГУЛЮВАННЯ УЧАСТІ БАНКІВ У СИСТЕМІ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Максимальні ставки спостерігались в банках IV групи, які здебільшого орієнтуються на ринок вкладів в національній валюті. Протягом всього звітного періоду найбільші банки (першої групи) пропонували найнижчі ставки закладами громадян в усіх видах валют.

Переважає більшість найменших за розміром активів банків проводять найбільш агресивну політику на ринку залучення вкладів громадян, оскільки вони мають необхідність нарощування ресурсної бази для збільшення обсягів активних операцій і пропонують високі ставки за депозитами. Група найбільших за розміром активів банків традиційно пропонує найнижчі відсотки закладами.

Основні фінансово-економічні показники системи гарантування вкладів фізичних осіб наведені в таблиці 4.3.

Таблиця 4.3

Фінансово-економічні показники системи гарантування вкладів фізичних осіб

Динаміка основних фінансових параметрів СГВ (без АТ «Ощадбанк»)	Дата			
	01.01.13	01.04.13	01.10.13	01.01.14
Показники				
Загальна сума вкладів фізичних осіб, млн. грн.	338496,8	356318,4	390 765,3	402615,50
Сума можливого відшкодування за рахунок коштів ФГВФО (страхова відповідальність), млн. грн.	201270,3	213795,9	235468,6	245515,20
Відношення страхової відповідальності ФГВФО до загальної суми вкладів по системі гарантування, %	59,5	60,0	60,3	61
Кількість вкладників в учасниках системи гарантування, млн. осіб	44,4	46,7	47,2	47,5
Частка вкладників, кошти яких повністю застраховані ФГВФО, %	99,5	99,5	99,4	99,4
Максимальний розмір страхового відшкодування на одного вкладника в кожному банку (сума гарантування), грн.	200000	200000	200000	200000
Фінансові ресурси ФГВФО, млн. грн.	6 092,1	4 794,8	6 367,2	7 292,9
Середній розмір вкладу, грн.	7 619	7 628	8 282	8 486

Рис. 4.18. Динаміка зміни суми можливого відшкодування (СМВ)

4.4. Контрольні функції

В рамках забезпечення функціонування системи гарантування вкладів, захисту прав та інтересів вкладників, ФГВФО здійснює контроль за виконанням зобов'язань банків у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів, у вигляді інспекційних перевірок учасників ФГВФО.

Перевірки у 2013 році здійснювались з метою визначення належного виконання обов'язків учасників ФГВФО, покладених на них Законом України «Про систему гарантування вкладів» та нормативно – правовими актами ФГВФО відповідно до затвердженого річного плану перевірок.

У відповідності до Плану проведення інспекційних перевірок учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2013 рік, затвердженого рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 01.11.2012 (протокол №055/12), працівниками ФГВФО в 2013 році загалом здійснено 88 інспекційних перевірок учасників ФГВФО, з них 85 планових та 3 позапланові.

Сектор безпеки та контролю

Інспекційні перевірки проводились з наступних питань:

1. Достовірності наданої ФГВФО звітності;
2. Повноти і своєчасності розрахунків з ФГВФО за зборами до ФГВФО та нарахованою пенєю;
3. Повноти і достовірності ведення бази даних про вкладників;
4. Дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді;

5. Дотримання інших вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та нормативно – правових актів ФГВФО.

Перевірки були спрямовані на отримання інформації про виконання або невиконання банками вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», у тому числі дотриманні правил нарахування та сплати зборів, надання відомостей для ведення реєстру учасників ФГВФО, відповідності обліку інформації про вкладників – фізичних осіб в базі даних, а також порядку інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні. Особлива увага в ході перевірок приділялась достовірності розрахунків за зборами і звітам, наданими до ФГВФО банками та можливостям банків належним чином здійснювати формування бази даних про вкладників – фізичних осіб у учасниках Фонду відповідно до вимог ФГВФО.

Банки, за результатами перевірок в яких були встановлені порушення, надавали уточнені форми звітності, необхідну інформацію для ведення реєстру, інформували ФГВФО про вжиті заходи щодо усунення порушень, тощо. В свою чергу, ФГВФО надавав інформацію Національному банку України про результати проведених перевірок.

Достовірність наданої ФГВФО звітності

Для аналізу тенденцій розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників учасниками ФГВФО з метою захисту прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи України, стимулювання залучення коштів у банківську систему України, забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків, встановлено вимоги до учасників ФГВФО стосовно надання ними форми звітності № 1Ф.

Основні вимоги щодо складання та надання цієї форми встановлені Інструкцією про порядок складання звіту про вклади фізичних осіб в учасниках Фонду гарантування вкладів фізичних осіб – форма звітності №1Ф, затвердженої рішенням виконавчої дирекції ФГВФО 09 липня 2012 року №5, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2012 року за №1314/21626 із змінами і доповненнями.

Результати проведених перевірок свідчать, що банками допускалися певні порушення при складанні та наданні звітності до ФГВФО, серед яких:

- несвоєчасне надання звітності до ФГВФО;

- неврахування вкладників фізичних осіб залишок коштів за якими дорівнює нулю;
- неврахування фізичних осіб-підприємців за лишок коштів за якими дорівнює нулю;
- не включення інформації за всіма коштами фізичних осіб-підприємців;
- не включення вкладів в банківських металах;
- не включення залишків коштів фізичних осіб за недіючими рахунками, які обліковувалися на рахунках кредиторської заборгованості;
- заниження суми вкладів фізичних осіб;
- заниження суми коштів фізичних осіб-підприємців;
- включення даних за овердрафтами;
- не врахування залишків коштів приватних нотаріусів;
- включення залишків коштів фізичних осіб, які не підпадають під визначення терміну «вклад»;
- помилки заокруглення при підрахунку еквіваленту за залишками у валюті;
- включення консолідованих карткових рахунків;
- включення грошових коштів фізичних осіб, залучених як застава за ключі від індивідуальних сейфів.

За підсумками проведених перевірок встановлені факти порушень учасниками ФГВФО достовірності (порядку складання) звітності № 1-Ф у 58 з усіх перевірених банків, питома вага даного порушення складає 27,6% від всіх виявлених порушень.

Повнота і своєчасність розрахунків з ФГВФО за зборами до ФГВФО та нарахованою пенєю

Починаючи з 4 кварталу 2012 року учасники ФГВФО почали сплачувати регулярний збір у відповідності з вимогами Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції ФГВФО 02 липня 2012 року №1, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 липня 2012 року за №1273/21585.

Згідно абзацу третього частини першої статті 22 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» базою нарахування регулярного збору є середньоарифметична за розрахунковий період сума щоденних балансових за-

лишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними.

База нарахування обчислюється окремо за вкладами в національній валюті та вкладами в іноземній валюті на підставі даних таблиці щоденних залишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними.

Рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 29 березня 2013 року №21 «Про встановлення диференційованого збору до Фонду», затвердженим адміністративною радою ФГВФО 01 квітня 2013 року та зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 18 квітня 2013 року за №631/23163, встановлений диференційований збір до ФГВФО. Розрахунок регулярного збору у формі диференційованого збору до ФГВФО здійснюється учасниками ФГВФО, починаючи з 2 кварталу 2013 року. Розрахунок розміру диференційованого збору проводиться шляхом зважування базової річної ставки збору за ступенем ризику.

В результаті проведених у 2013 році перевірок, було встановлено, що учасники ФГВФО при обчисленні суми регулярного збору не в повному обсязі враховували залишки коштів фізичних осіб, які обліковувались на відповідних балансових рахунках, залишки за якими мали включатися до розрахунку регулярного збору та відповідно з яких здійснюватися відрахування до ФГВФО.

Крім того встановлено, що при обчисленні суми щоденних балансових залишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними в національній та іноземній валютах банк використовував дані бухгалтерського обліку за балансовими рахунками станом на початок і-ого дня у розрахунковому періоді та невірною заокруглення щоденних балансових залишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними.

Троє учасників ФГВФО недостовірно розраховували ступінь ризику, на який зважується базова річна ставка в національній та іноземній валюті.

За результатами інспекційних перевірок встановлено заниження суми регулярного збору банками до ФГВФО в сумі 0,2 млн. грн.

Загалом, порушення в частині повноти і своєчасності сплати зборів до ФГВФО встановлені у 13 учасників, питома вага даного порушення складає 6,19% від всіх виявлених порушень. Результати проведених перевірок свідчать, що банки в цілому вірно розраховували базу нарахування регулярного збору, визначали ступінь ризику та в повному обсязі сплачували регулярний збір до ФГВФО.

Повнота і достовірність ведення бази даних про вкладників

ФГВФО установлені вимоги щодо формування бази даних про вкладників-фізичних осіб у учасниках ФГВФО.

Основні вимоги викладені в Правилах формування та ведення баз даних про вкладників, затверджених рішенням виконавчої дирекції ФГВФО 09 липня 2012 року № 3, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 серпня 2012 року за №1430/21742 (далі – Правила).

Проте, в даному періоді були встановлені випадки допущення банками типових порушень при формуванні та веденні бази даних, серед яких:

- відсутність всіх обов'язкових даних про вкладника та занесення недостовірних даних, а саме:
  - реєстраційного номеру облікової картки платника податків;
  - серії і номеру паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дати видачі та органу, що його видав;
  - місце проживання або місце перебування фізичної особи;
  - дати укладення договору;
  - номеру договору з вкладником.
- занесення інформації, що не передбачена вимогами Правил;
- включення до бази даних про вкладників рахунків фізичних осіб-підприємців;
- інформація не структурована та не відображається в окремих полях за визначеними параметрами відповідно до Правил.

Загальна кількість банків по яким виявлено вищезазначені недоліки у веденні бази даних відповідно до Правил про ведення бази склала 69 банків, питома вага даного порушення складає 32,9% від всіх виявлених порушень.

В цілому у банках, що були охоплені перевіркою, розроблений програмно-апаратний комплекс, який дозволяє накопичувати і зберігати інформацію про вкладників, забезпечувати зберігання даних в архівний файл на зовнішніх носіях, відокремлених як логічно, так і фізично.

Дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у ФГВФО

Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», а також Положенням про порядок інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб, затверджене

ним рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 23 липня 2012 року за №10, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14 серпня 2012 року №1370/21682, висунуто вимоги до учасників ФГВФО в частині обов'язкового розміщення інформації про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.

У приміщеннях банків, де вкладникам надаються банківські послуги (на інформаційних стендах та/або в операційному залі, де здійснюються операції з приймання вкладів від фізичних осіб тощо), а також на власній сторінці в мережі Інтернет учасники ФГВФО розміщують таку інформацію про систему гарантування вкладів фізичних осіб:

- копію свідоцтва учасника ФГВФО;
- реквізити ФГВФО (місцезнаходження, номер телефону «гарячої лінії», адресу офіційної сторінки ФГВФО в мережі Інтернет);
- коротку довідку про систему гарантування вкладів фізичних осіб;
- розмір гарантованої суми відшкодування за вкладами, включаючи відсотки.

Зазначені дані, у відповідності з вимогами ФГВФО, розміщуються на власних Інтернет сторінках банків, як правило, в блоках «Про банк» або «Приватним особам».

В ході проведених у 2013 році перевірок зафіксовано 8 випадків порушення банками вимог ФГВФО щодо інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні, питома вага даного порушення складає 3,8% від всіх виявлених порушень.

Результати проведених перевірок у 2013 році свідчать, що банки в своїй діяльності дотримуються зазначених вимог ФГВФО.

Дотримання інших вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та нормативно – правових актів ФГВФО

Учасники ФГВФО повинні подавати інформацію передбачену Положенням про порядок ведення реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженим рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 12 липня 2012 року №7, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07 вересня 2012 року за №1547/21859 (далі – Положення).

Згідно з нормативно-правовими актами ФГВФО, банки у визначені строки подають до ФГВФО таку інформацію:

- повне найменування банку та скорочене найменування (за наявності);

- місцезнаходження банку;
- електронну адресу, адресу абонента електронної пошти Національного банку України, телефон і факс, сторінку учасника ФГВФО в мережі Інтернет (за наявності);
- засвідчену в нотаріальному порядку копію банківської ліцензії;
- інформацію щодо членів спостережної (наглядової) ради учасника ФГВФО; членів правління (ради директорів) учасника ФГВФО; голови правління (ради директорів) учасника ФГВФО або виконуючих обов'язки голови правління (ради директорів); заступників голови правління (ради директорів) або виконуючих обов'язки заступників голови правління (ради директорів); головного бухгалтера, його заступників або виконуючих обов'язки головного бухгалтера; членів ревізійної комісії;
- інформацію щодо двадцяти найбільших учасників банку;
- інформацію щодо суб'єктів господарської діяльності, у яких власник істотної участі в учаснику ФГВФО має участь, що перевищує 10 відсотків, тощо.

Учасник ФГВФО зобов'язаний протягом семи робочих днів з дати виникнення змін до відомостей, що містяться у реєстрі, повідомити про це ФГВФО шляхом надсилання Повідомлення в паперовому вигляді за формою, наведеною в додатку 3 до цього Положення, та додати копії документів, які підтверджують зазначені зміни.

Під час проведення перевірок у 2013 році було виявлено, що всупереч встановленим вимогам, учасники ФГВФО не надавали, несвоєчасно надавали або надавали не за встановленою формою інформацію до ФГВФО.

Типовими порушеннями були:

- несвоєчасне подання до ФГВФО засвідченої в нотаріальному порядку копії банківської ліцензії виявлено у 19 банків перевірених у 2013 році;
- несвоєчасне повідомлення ФГВФО про зміну найменування банку виявлено у 5 банків перевірених у 2013 році;
- несвоєчасне повідомлення ФГВФО про зміну місцезнаходження банку виявлено у 2 банків перевірених у 2013 році;
- несвоєчасне надання ФГВФО інформації про зміну членів спостережної (наглядової) ради учасника ФГВФО; членів правління (ради ди-

ректорів) учасника ФГВФО; голови правління (ради директорів) учасника ФГВФО або виконуючих обов'язки голови правління (ради директорів); заступників голови правління (ради директорів) або виконуючих обов'язки заступників голови правління (ради директорів); головного бухгалтера, його заступників або виконуючих обов'язки головного бухгалтера; членів ревізійної комісії виявлено у 33 банків перевірених у 2013 році;

- несвоєчасне надання до ФГВФО аудиторських висновків виявлено у 14 банків перевірених у 2013 році.

Результати проведених перевірок свідчать, що в цілому учасники ФГВФО надають необхідну інформацію, проте мають місце непоодинокі випадки неналежного виконання банками вимог ФГВФО.

У 2013 році було встановлено 524 порушення у 87 учасників ФГВФО.

За підсумками проведених перевірок типовими порушеннями у 2013 році, як і в попередньому році, є:

- порушення бази даних про вкладників, які виявлено у 78% з перевірених банків;
- порушення при складанні форм звітності №1Ф, які виявлено у 65% з перевірених банків;
- порушення Положенням про порядок ведення реєстру учасників ФГВФО гарантування вкладів фізичних осіб, які виявлено у 52% з перевірених банків;
- порушення повноти і своєчасності розрахунків з ФГВФО за зборами, які виявлено у 14% з перевірених банків;
- порушення вимог щодо інформування вкладників про участь банку у ФГВФО виявлено у 9% з перевірених банків.

5.1. Порядок виведення неплатоспроможних банків з ринку

ФГВФО розпочинає процедуру виведення неплатоспроможного банку з ринку та заводить тимчасову адміністрацію в банк після отримання рішення Національного банку України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних.

Метою здійснення тимчасової адміністрації в неплатоспроможному банку є оцінка фінансового та майнового стану банку, на підставі якої визначаються заходи щодо виведення такого банку з ринку. Відповідно до Закону протягом 30 днів з дня початку тимчасової адміністрації виконавча дирекція ФГВФО затверджує план врегулювання неплатоспроможного банку, в якому визначаються заходи щодо виведення неплатоспроможного банку з ринку в один із таких способів:

- 1) ліквідація банку з відшкодуванням з боку ФГВФО коштів за вкладками фізичних осіб у порядку, встановленому цим Законом;
- 2) ліквідація банку з відчуженням у процесі ліквідації всіх або частини його активів і зобов'язань на користь приймаючого банку;
- 3) відчуження всіх або частини активів і зобов'язань неплатоспроможного банку на користь приймаючого банку з відкликанням банківської ліцензії неплатоспроможного банку та подальшою його ліквідацією;
- 4) створення та продаж інвестору перехідного банку з передачею йому активів і зобов'язань неплатоспроможного банку і подальшою ліквідацією неплатоспроможного банку;
- 5) продаж неплатоспроможного банку інвестору.

Метод виведення неплатоспроможного банку з ринку завжди обирається за принципом найменших витрат з можливістю надання з боку ФГВФО приймаючому банку фінансової підтримки у формі компенсації за прийняті зобов'язання.

З метою забезпечення доступу вкладників до своїх коштів ФГВФО має право надавати неплатоспроможному банку цільову позику для виплати коштів за вкладками вкладників за договорами, строк яких закінчився, та за договорами банківського рахунку вкладників в межах суми відшкодування. Це дозволяє починати здійснювати повернення коштів вкладникам вже під час дії тимчасової адміністрації.

У разі прийняття НБУ рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію неплатоспроможного банку ФГВФО розпочинає процедуру ліквідації такого банку і призначає уповноважену особу. Уповноважена особа ФГВФО від імені ФГВФО виконує функції з ліквідації банку і з

дня свого призначення приступає до інвентаризації та оцінки майна банку з метою формування ліквідаційної маси банку. Кошти, одержані в результаті ліквідації та реалізації майна банку, спрямовуються уповноваженою особою ФГВФО на задоволення вимог кредиторів у визначеній законодавством черговості.

Ліквідація банку повинна бути завершена не пізніше одного року з дня прийняття рішення про ліквідацію банку. ФГВФО має право прийняти рішення про продовження ліквідації банку на строк до одного року, а системоутворюючих банків - на строк до двох років.

Відділ супроводження виведення неплатоспроможних банків з ринку

5.2. Здійснення тимчасової адміністрації в неплатоспроможних банках

Станом на 01 січня 2014 року ФГВФО здійснювалося виведення з ринку шляхом ліквідації із відшкодування у процесі ліквідації коштів за вкладами двох банків, а саме: публічного акціонерного товариства «ЕРДЕ БАНК» (далі – ПАТ «ЕРДЕ БАНК») та публічного акціонерного товариства «БАНК «ТАВРИКА» (далі – ПАТ «БАНК «ТАВРИКА»).

ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» - універсальний банк, що мав 39 відділень в усіх обласних центрах України та працював на ринку України з 1991 року. Банк був членом SWIFT, міжнародної платіжної системи Visa, партнером міжнародної системи грошових переказів Western Union. ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» не відносився до категорії системоутворюючих.

Виконавчою дирекцією ФГВФО 20 грудня 2012 року було прийнято рішення № 33 «Про запровадження тимчасової адміністрації та призначення уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на тимчасову адміністрацію у ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК «ТАВРИКА» строком на 3 місяці з 21 грудня 2012 року по 20 березня 2013 року.

Уповноваженою особою ФГВФО на здійснення тимчасової адміністрації в ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» були вжиті заходи щодо:

- забезпечення схоронності майна (активів) і документації банку;
- припинення проведення банком активних операцій за його кореспондентськими рахунками, відкритими в НБУ, а також відкриття накопичувальних рахунків у національній та іноземній валютах;
- здійснення інвентаризації активів та зобов'язань ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» та перевірки договорів (інших правочинів), укладених банком протягом одного року до дня запровадження тимчасової адміністрації, на предмет виявлення договорів (правочинів), виконання яких спричинило або може спричинити погіршення фінансового стану банку;
- повернення коштів боржниками банку;
- підготовки до процесу прийняття вимог кредиторів банку;
- складання відкоригованого балансу банку.

Також ФГВФО було вжито заходи для пошуку потенційних інвесторів ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» шляхом розміщення відповідного повідомлення на офіційному сайті ФГВФО, у якому пропонувалися такі способи виведення банку з ринку:

- 1) відчуження всіх або частини активів і зобов'язань банку на користь приймаючого банку;
- 2) створення та продаж інвестору перехідного банку з передачею йому активів і зобов'язань банку;
- 3) продаж банку в цілому.

За результатами проведеного пошуку жоден потенційний інвестор не виявив наміру брати участь у процесі виведення ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» з ринку.

Відтак, на підставі оцінки фінансового та майнового стану ПАТ «БАНК «ТАВРИКА», враховуючи розраховану прогностичну чисту приведену вартість відшкодування, що може бути отримана ФГВФО від ліквідації неплатоспроможного банку, а також результати пошуку потенційних інвесторів, був затверджений план врегулювання, що передбачає виведення банку з ринку шляхом його ліквідації з відшкодуванням з боку ФГВФО коштів за вкладами фізичних осіб.

5.3. Здійснення ліквідації неплатоспроможних банках

На основі висновків, зазначених у планах врегулювання неплатоспроможних ПАТ «ЕРДЕ БАНК» та ПАТ «БАНК «ТАВРИКА», ФГВФО вніс пропозицію до Національного банку України про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію зазначених банків з відшкодуванням з боку ФГВФО коштів за вкладами фізичних осіб. Відповідно до даного подання Правління Національного банку України прийняло постанову від 09 січня 2013 року № 4 «Про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЕРДЕ БАНК», а також постанову від 20 березня 2013 року № 97 «Про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «ТАВРИКА». У свою чергу, на підставі зазначених постанов виконавча дирекція ФГВФО прийняла рішення від 10 січня 2013 року № 3 про призначення уповноваженої особи ФГВФО на ліквідацію ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЕРДЕ БАНК» та від 20 березня 2013 року № 17 про початок здійснення процедури ліквідації та призначення уповноваженої особи ФГВФО на ліквідацію ПАТ «БАНК «ТАВРИКА».

З метою забезпечення процедури ліквідації уповноважені особи ФГВФО на ліквідацію банків ініціювали відкриття накопичувальних рахунків неплатоспроможних банків у національній валюті в Національному банку України.

На накопичувальні рахунки зараховуються кошти таких банків і надходження на їх користь. З цих рахунків проводяться розрахунки з кредиторами й оплата витрат на здійснення процедури ліквідації.

Уповноважені особи на ліквідацію ПАТ «ЕРДЕ БАНК» і ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» протягом трьох днів з дня свого призначення склали перелік вкладників, котрі мали право на відшкодування коштів за вкладами за рахунок коштів ФГВФО і через сім днів з дня прийняття рішення виконавчою дирекцією ФГВФО про початок здійснення ліквідації розпочали виплати усім вкладникам банку через установи банків-агентів ФГВФО.

Уповноваженими особами ФГВФО були складені початкові ліквідаційні баланси банків на основі балансів цих банків на дату прийняття рішення Національним банком України про відкликання банківської ліцензії.

Протягом 30 днів з дня опублікування відомостей про відкликання банківської ліцензії, ліквідацію банку та призначення уповноваженої особи ФГВФО на ліквідацію банку кредитори заявляли уповноваженим особам ФГВФО про свої вимоги до таких банків.

На основі отриманих заяв уповноважені особи склали Реєстри акцептованих вимог кредиторів.

Реєстр ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» був затверджений виконавчою дирекцією ФГВФО 08 липня 2013 року. До Реєстру включено заявлені вимоги 6 799 осіб – клієнтів банку, включаючи вимоги юридичних осіб, фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності та фізичних осіб, на загальну суму 2 754,2 млн грн. Реєстр ПАТ «ЕРДЕ БАНК» був затверджений виконавчою дирекцією ФГВФО 25 квітня 2013 року. До Реєстру включено 1 481 заявлену вимогу кредиторів на загальну суму 741,7 млн грн.

Уповноважені особи ФГВФО на ліквідацію банку протягом шести місяців з дня прийняття рішення про початок здійснення ліквідації таких банків здійснили інвентаризацію та оцінку майна неплатоспроможних банків. Під час проведення інвентаризації визначалась достатність та повнота сформованих резервів, перевірялась класифікація кредитного портфелю, портфелю цінних паперів, дебіторської заборгованості, нарахованих доходів тощо.

На основі результатів інвентаризації та оцінки майна банків була сформована їх ліквідаційна маса. Результати інвентаризації та формування ліквідаційної маси відображалися у відповідних актах. Відтак, рішеннями виконавчої дирекції ФГВФО були затверджені акти за результатами інвентаризації та формування ліквідаційної маси ПАТ «ЕРДЕ БАНК» та ПАТ «БАНК «ТАВРИКА»; згідно з оціночною вартістю майна/грошових коштів, ліквідаційна маса ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» склала 90,4 млн. грн., а ПАТ «ЕРДЕ БАНК» – 246,25 млн. грн.

Відповідно до положень статті 51 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» після затвердження виконавчою дирекцією ФГВФО результатів інвентаризації майна банків та формування їх ліквідаційної маси, уповноваженими особами, з метою отримання максимальної виручки у найкоротший строк, було розроблено способи, порядок, склад та умови відчуження майна банку.

Зокрема, протягом 2013 року ПАТ «ЕРДЕ БАНК» було організовано та проведено 14 аукціонів та 9 конкурсів з реалізації майна банку на загальну суму 20,61 млн. грн.

У свою чергу, реалізація активів ПАТ «БАНК «ТАВРИКА», включених до ліквідаційної маси, була розпочата у грудні 2013 року. До кінця зазначеного року було реалізовано майно банку (в тому числі шляхом відступлення права вимоги за

кредитами іншим фінансовим установам) на суму 0,3 млн. грн.

Кошти, одержані в результаті реалізації майна банку, спрямовуються уповноваженими особами ФГВФО на задоволення вимог кредиторів у такій черговості:

- зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян;
- грошові вимоги щодо заробітної плати, що виникли із зобов'язань банку перед працівниками до прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку;
- вимоги ФГВФО, що виникли у випадках, визначених статтею 29 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», у тому числі щодо повернення цільової позики банку, наданої протягом здійснення тимчасової адміністрації з метою забезпечення виплат вкладникам;
- вимоги вкладників - фізичних осіб у частині, що перевищує суму, виплачену ФГВФО;
- вимоги Національного банку України, що виникли в результаті зниження вартості застави, наданої для забезпечення кредитів рефінансування;
- вимоги фізичних осіб, платежі яких або платежі на ім'я яких заблоковано (крім фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності);
- інші вимоги, крім вимог за субординованим боргом;
- вимоги за субординованим боргом.

Вимоги кожної наступної черги задовольняються в міру надходження коштів від реалізації майна банку після повного задоволення вимог попередньої черги. У разі недостатності коштів, одержаних від реалізації майна, для повного задоволення всіх вимог однієї черги вимоги задовольняються пропорційно сумі вимог, що належить кожному кредиторів однієї черги.

Варто також зазначити, що уповноваженими особами ФГВФО був встановлений фактичний розмір заборгованості перед банками та здійснюється робота щодо погашення такої заборгованості перед банками.

Відтак, уповноважені особи ФГВФО на ліквідацію банків вживають у встановленому законодавством порядку заходи щодо повернення дебіторської заборгованості банкам, заборгованості позичальників перед такими банками та повернення (витребування) майна, що перебуває у третіх осіб. У тому числі від імені банків заявляються позови майнового та/або немайнового характеру до суду, а також, надходять звернення до правоохоронних органів із заявами про пору-

шення кримінальних справ у встановленому законодавством України порядку у випадку виявлення фактів шахрайства та інших протиправних дій працівників банку або інших осіб стосовно такого банку.

Відділ запровадження планів врегулювання неплатоспроможності банків

Зокрема, було забезпечено погашення заборгованості боржників перед ПАТ «ЕРДЕ БАНК» на загальну суму 112,3 млн. грн., в тому числі за рахунок звернення стягнення на заставне майно на суму 67,1 млн грн. Перед ПАТ «БАНК «ТАВРИКИ» сума погашеної заборгованості станом на 01 січня 2014 року становила 305,6 млн. грн., у тому числі за рахунок звернення стягнення на заставне майно на суму 292,4 млн грн.

Загалом, станом на 01 січня 2014 року за період дії тимчасової адміністрації та ліквідації вкладниками ПАТ «ЕРДЕ БАНК» отримано 456,7 млн. грн., а вкладниками ПАТ «БАНК «ТАВРИКА» - 1 818,8 млн. грн., що становить 99,3% та 99,4% від суми, що підлягає виплаті в межах гарантованої суми відшкодування усім вкладникам банків відповідно.

З метою подальшої реалізації активів ПАТ «ЕРДЕ БАНК» для отримання коштів, необхідних для повернення коштів кредиторам банку виконавчою дирекцією ФГВФО 28 листопада 2013 року відповідно до частини п'ятої статті 44 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» було прийнято рішення № 34 «Про продовження строків ліквідації ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЕРДЕ БАНК» на один рік до 08 січня 2015 року.

Уповноважені особи ФГВФО вчиняють інші організаційно-розпорядчі та адміністративно-господарські дії, спрямовані на виконання плану врегулювання відповідно до Закону та нормативно-правових актів ФГВФО.

6.1. Порядок повернення коштів вкладникам неплатоспроможних банків

6.2. Виплата коштів вкладникам банків, у яких запроваджено тимчасову адміністрацію

У зв'язку з набуттям чинності Закону та отриманням повноважень щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку шляхом здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації неплатоспроможних банків, у 2013 році за рахунок коштів ФГВФО здійснювалися виплати як вкладникам банків, процедура ліквідації яких була ініційована до набуття чинності зазначеним законом, так і вкладникам банків, щодо яких були застосовані норми чинного законодавства, тобто здійснення виплат коштів вкладникам під час дії тимчасової адміністрації за рахунок цільової позики ФГВФО.

Кожному вкладнику банку ФГВФО гарантує відшкодування коштів за його вкладом та відшкодовує кошти в розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані на день прийняття рішення Національним банком України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних та початку процедури виведення ФГВФО банку з ринку, але не більше суми граничного розміру відшкодування за вкладами, встановленого на дату прийняття такого рішення, незалежно від кількості вкладів в одному банку. Сума граничного розміру відшкодування коштів за вкладами не може бути меншою 200 000 гривень.

Гарантії ФГВФО не поширюються на відшкодування коштів за вкладами у випадках, передбачених частиною четвертою статті 26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Відшкодування коштів за вкладом в іноземній валюті відбувається в національній валюті України після перерахування суми вкладу за офіційним курсом гривні до іноземних валют, встановленим Національним банком України на день прийняття рішення Національним банком України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних та початку процедури виведення ФГВФО банку з ринку та здійснення тимчасової адміністрації.

Виплата гарантованих сум за вкладами може здійснюватися іншим особам згідно із законодавством (за довіреністю, свідоцтвом про право на спадщину тощо).

Виплата за вкладами, відкритими на ім'я малолітніх осіб (дітей, які не досягли 14 років), здійснюється їх законним представником – батькам (усиновлювачам) або опікунам (піклувальникам).

Якщо вкладник, який проживає за кордоном, не може отримати особисто суму відшкодування, виплата може бути здійснена його уповноваженому представнику в Україні.

ФГВФО завершує виплату гарантованих сум відшкодування коштів за вкладами в день внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців запису про ліквідацію банку як юридичної особи.

У разі прийняття Національним банком України рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних, ФГВФО розпочинає процедуру виведення неплатоспроможного банку з ринку та здійснення тимчасової адміністрації в банку.

З метою забезпечення виконання зобов'язань банку з виплати в межах гарантованої ФГВФО суми коштів за договорами, строк яких закінчився, та за договорами банківського рахунку ФГВФО має право надати неплатоспроможному банку цільову позику.

Цільова позика перераховується ФГВФО неплатоспроможному банку на підставі заявки уповноваженої особи ФГВФО окремими частинами (траншами) та у відповідності до договору цільової позики.

Уповноважена особа ФГВФО зобов'язана забезпечити надання звітів про виплати коштів вкладникам за рахунок цільової позики ФГВФО та повернення невикраденої суми.

Порядок здійснення виплати в період тимчасової адміністрації наведено у схемі (рис. 6.1.).

Станом на 01 січня 2013 року ФГВФО здійснював тимчасову адміністрацію у двох банках: Публічному акціонерному товаристві «ЕРДЕ БАНК» (далі – АТ «ЕРДЕ БАНК») та Публічному акціонерному товаристві «БАНК «ТАВРИКА» (далі – АТ «ТАВРИКА»).

Станом на 01 січня 2013 року заборгованість по цільовій позиці АТ «ЕРДЕ БАНК» складала 208,1 млн.грн.

Відділ організації виплат

VI. ВИПЛАТИ КОШТІВ ВКЛАДНИКАМ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ

В зв'язку з закінченням дії тимчасової адміністрації та початком процедури ліквідації АТ «ЕРДЕ БАНК» 10 січня 2013 року банк повернув залишок цільової позики, невикраденої вкладникам в сумі 7,7 млн. грн.

Отже, у період здійснення тимчасової адміністрації в АТ «ЕРДЕ БАНК» вкладникам банку за рахунок цільової позики ФГВФО було виплачено 200,4 млн. грн.

У 2013 році АТ «БАНК «ТАВРИКА» протягом дії тимчасової адміністрації отримав від ФГВФО цільову позику для виплати відшкодування вкладникам в сумі 945,8 млн. грн. Фактично банк за рахунок цих коштів виплатив вкладникам 916,2 млн грн. Залишок коштів, невикрачений вкладникам у сумі 29,6 млн. грн., АТ «БАНК «ТАВРИКА» в останній день здійснення тимчасової адміністрації 19 березня 2013 року повернув ФГВФО.

Рис. 6.1. Схема процедури виплати коштів у період тимчасової адміністрації

Таблиця 6.1
Стан розрахунків по цільових позиках з неплатоспроможними банками

Назва банку	Заборгованість банку по цільовій позиці станом на 01 січня 2013 року	Сума цільової позики, надана Фондом банку у 2013 році для здійснення виплат	Повернення залишку цільової позики, невикраденої вкладникам	Заборгованість банку по цільовій позиці станом на останній день тимчасової адміністрації
АТ «ЕРДЕ БАНК»	208,1	-	7,7	200,4
АТ «БАНК «ТАВРИКА»	-	945,8	29,6	916,2
Всього по банках	208,1	945,8	37,3	1 116,6

6.3. Виплати за вкладами у банках, що ліквідовуються

У разі прийняття рішення Національного банку України про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку ФГВФО призначає уповноважену особу ФГВФО та розпочинає процедуру ліквідації банку.

Виплата відшкодування коштів розпочинається ФГВФО не пізніше семи днів з дня прийняття Національним банком України рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, та здійснюється з урахуванням сум, сплачених вкладнику протягом дії тимчасової адміністрації у банку.

ФГВФО здійснює виплату гарантованих сум відшкодування через банки-агенти на підставі укладених з ними договорів. Строк виплати банком-агентом відшкодувань вкладникам становить тридцять робочих днів з дня отримання від ФГВФО коштів.

Виплата сум відшкодування вкладникам, які з будь-яких причин не одержали кошти протягом тридцяти робочих днів з дня отримання банком-агентом коштів ФГВФО, здійснюється шляхом переказу відшкодувань за результатами розгляду індивідуальних звернень вкладників до ФГВФО.

Порядок здійснення відшкодування наведено у схемі (рис. 6.2.).

Рішенням від 21 серпня 2012 року № 27 адміністрації ради ФГВФО гарантування вкладів фізичних осіб, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29 серпня 2012 року № 1452/21764, було збільшено розмір відшкодування коштів за вкладами, включаючи відсотки, до 200 000 гривень та поширено його дію на банки, що перебували у стадії ліквідації на день прийняття цього рішення.

Відповідно до зазначеного рішення вкладники банків, що знаходились у стадії ліквідації на дату прийняття рішення мали право звертатися до ФГВФО за отриманням відшкодувань коштів за вкладами, включаючи відсотки, до 31 грудня 2012 року.

Рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 07 березня 2013 року №15 «Щодо строків звернення вкладників», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 02 квітня 2013 року за №538/23070, встановлено, що вкладники банків, які перебувають у стадії ліквідації та для яких процедура ліквідації здійснюється відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», мають право звертатися до ФГВФО за отриманням відшкодування коштів за вкладами протягом трьох років з дня настання недоступності вкладів, тобто з дня призначення ліквідатора учасника ФГВФО.

Таким чином, у 2013 році ФГВФО здійснював виплату відшкодувань вкладникам 7 банків, які звернулись до ФГВФО у строк до 31 грудня 2012 року, а вкладникам решти банків - залежно від терміну настання недоступності вкладів.

За період з початку виплат до 01 січня 2013 року вкладникам цих 7 банків було виплачено відшкодування на загальну суму 1 980,1 млн грн.

Вкладники решти 15 банків, які мали право звертатися до ФГВФО у 2013 році, станом на 01 січня 2013 року отримали відшкодування на загальну суму 2 349,5 млн грн.

Отже, за період з початку виплат до 01 січня 2013 року вкладники цих 22 банків вже отримали від ФГВФО відшкодування за вкладами у сумі 4 329,6 млн грн.

У 2013 році Національний банк України відкликав банківські ліцензії на право здійснювати банківську діяльність у АТ «ЕРДЕ БАНК» та АТ «БАНК «ТАВРИКА».

15 січня 2013 року ФГВФО розпочав виплати відшкодувань вкладникам АТ «ЕРДЕ БАНК». За даними уповноваженої особи ФГВФО нарахована сума для виплати вкладникам становить 259,4 млн. грн., з яких 256,3 млн. грн. або 98,8% були виплачені протягом 2013 року 3 443 вкладникам;

27 березня 2013 року ФГВФО розпочав виплати відшкодувань вкладникам АТ «БАНК «ТАВРИКА». За даними уповноваженої особи ФГВФО нарахована сума для виплати вкладникам становить 913,5 млн. грн., з яких 902,6 млн. грн. або 98,8% були виплачені протягом 2013 року 14 863 вкладникам.

З урахуванням виплат відшкодувань вкладникам банків, що були ліквідовані у 2013 році,

Господарський відділ

VI. ВИПЛАТИ КОШТІВ ВКЛАДНИКАМ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ

загальна сума, виплачена за рахунок коштів ФГВФО протягом 2013 року, становила 1 185,5 млн. грн. Виплата відшкодувань вкладникам ліквідованих банків здійснювалась ФГВФО у 2013 році через банки-агенти, визначені у відповідності до вимог «Положення про порядок визначення банків – агентів Фонду гарантування вкладів

фізичних осіб», затвердженого рішенням виконавчої дирекції № 6 від 12 липня 2012 року.

Банками - агентами у 2013 році були затверджені: АТ «БРОКБІЗНЕСБАНК», АТ «СБЕРБАНК РОСІЇ», АТ КБ «Хрещатик», АТ «ІМЕКСБАНК», ПАТ «Райффайзен Банк Аваль», АТ «УкрСиббанк», АТ «Ощадбанк».

Рис. 6.2. Схема здійснення відшкодувань гарантованих сум

Таблиця 6.2

Перелік банків, вкладникам яких ФГВФО у 2013 році здійснював виплати гарантованих сум відшкодувань

№ з/п	Назва банку	Дата початку ліквідаційної процедури
1.	ВАТ «Європейський банк розвитку та заощаджень», м. Київ	25.02.2008
2.	ВАТ КБ «Причорномор'я», м. Дніпропетровськ	25.05.2009
3.	ВАТ АКБ «Одеса-Банк», м. Одеса	23.07.2009
4.	ВАТ КБ «Національний стандарт», м. Київ	21.08.2009
5.	АКБ «Європейський», м. Київ	21.08.2009
6.	АБ «Банк регіонального розвитку», м. Київ	07.12.2009
7.	АКБ «Східно-Європейський банк», м. Київ	21.12.2009
8.	КБ «Українська фінансова група», м. Київ	05.01.2010
9.	ТОВ «Український промисловий банк», м. Київ	21.01.2010
10.	ТОВ КБ «АРМА», м. Київ	22.02.2010
11.	ВАТ Банк «БІГ Енергія», м. Київ	01.03.2010
12.	АКБ «Трансбанк», м. Київ	02.03.2010
13.	ВАТ «Селянський КБ «Дністер», м. Львів	15.03.2010
14.	КБ «Іпобанк», м. Київ	23.03.2010
15.	ПАТ «Земельний банк», м. Харків	02.08.2010
16.	ПАТ АБ «Синтез», м. Київ	03.11.2010
17.	ТОВ «Діалогбанк», м. Дніпропетровськ	11.05.2011
18.	ПАТ «КБ «Володимирський», м. Суми	31.08.2011
19.	ПАТ «КБ «СОЦКОМ БАНК», м. Одеса	21.10.2011
20.	ПАТ «Банк Столиця», м. Київ	31.01.2012
21.	ПАТ «ІННОВАЦІЙНО - ПРОМИСЛОВИЙ БАНК», м. Київ	02.03.2012
22.	ПАТ «АКБ «БАЗИС», м. Харків	28.08.2012
23.	ПАТ «ЕРДЕ БАНК», м. Київ	15.01.2013
24.	ПАТ «БАНК «ТАВРИКА», м. Київ	20.03.2013

VI. ВИПЛАТИ КОШТІВ ВКЛАДНИКАМ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ

Таблиця 6.3

Розрахунки з вкладниками по виплаті відшкодувань у 2013 році, млн. грн.

Перелік ліквідованих банків	Залишок коштів, не отриманий вкладниками станом на 01 січня 2013 року	Нарахована сума відшкодувань у 2013 році	Фактично отримано коштів у 2013 році	Залишок коштів, не отриманий вкладниками станом на 01 січня 2014 року 5=2+3-4
1	2	3	4	5
ВАТ «Європейський банк розвитку та заощаджень»	13,5	-	4,5	9,0
ВАТ КБ «Причорномор'я»	2,3	-	0,0	2,3
ВАТ АКБ «Одеса-Банк»	0,6	-	0,1	0,5
ВАТ КБ «Національний стандарт»	2,1	-	0,0	2,1
АКБ «Європейський»	10,6	-	0,2	10,4
АБ «Банк регіонального розвитку»	6,0	-	0,8	5,2
АКБ «Східно-Європейський банк»	1,7	-	0,0	1,7
КБ «Українська фінансова група»	0,7	-	0,0	0,7
ТОВ «Укрпромбанк»	4,7	-	0,0	4,7
ТОВ КБ «Арма»	3,9	-	0,3	3,6
ВАТ «Біг Енергія»	5,4	-	1,0	4,4
АКБ «Трансбанк»	7,4	-0,2	2,8	4,4
ВАТ СКБ «Дністер»	3,7	-	0,8	2,9
ВАТ КБ «Іпобанк»	0,1	-	-	0,1
ПАТ «Земельний банк»	1,5	0,0	0,5	1,0
АБ «Синтез»	2,2	-	0,6	1,6
ТОВ «Діалогбанк»	4,9	-	0,0	4,9
АТ «КБ «Володимирський»	43,0	-	3,4	39,6
ПАТ «КБ «СОЦКОМ БАНК»	5,8	-	1,4	4,4
ПАТ «Банк Столиця»	1,7	-	0,7	1,0
ПАТ «ІННОВАЦІЙНО-ПРОМИСЛОВИЙ БАНК»	4,8	-	2,0	2,8
ПАТ «АКБ «БАЗИС»	15,4	0,1	7,5	8,0
АТ «ЕРДЕ БАНК»	0,0	259,4	256,3	3,1
АТ «БАНК «ТАВРИКА»	0,0	913,5	902,6	10,9
Разом:	141,8	1 172,7	1 185,5	129,0

6.5. Погашення кредиторських вимог Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

У відповідності до статті 29 Закону, ФГВФО набуває право кредитора банку на всю суму, що підлягає відшкодуванню вкладникам такого банку, а також на суму цільової позики, наданої банку протягом дії тимчасової адміністрації.

Станом на 01 січня 2014 року заборгованість ліквідованих банків по сплаті кредиторських вимог ФГВФО складала 6 519,7 млн. грн., що на

Таблиця 6.4

Заборгованість ліквідованих банків по сплаті кредиторських вимог ФГВФО

2111,8 млн. грн. або 47,9% більше, ніж сума заборгованості станом на 01 січня 2013 року.

Деталізація заборгованості банків по сплаті кредиторських вимог ФГВФО наведена у Таблиці 6.4.

Протягом 2013 року в погашення кредиторських вимог ФГВФО за коштами, сплаченими вкладникам, ліквідаторами банків сплачено 73,4 млн. грн., або 1,7 % від суми заборгованості

№ п/п	Перелік ліквідованих банків	Заборгованість ліквідованих банків по сплаті кредиторських вимог ФГВФО станом на 01 січня 2014 року			
		Заборгованість по коштах, виплачених вкладникам, млн. грн.	Заборгованість по зборах та пені, млн. грн.	Заборгованість по цільових позиках та відсотках по цільових позиках, млн. грн.	Загальна сума заборгованості, млн. грн.
1.	ПАТ «Земельний банк»	100,7	0,7		101,4
2.	АБ «Аллонж»	7,3			7,3
3.	АБ «Банк регіонального розвитку»	289,1	1,0		290,1
4.	ПАТ «Синтез»	90,1	0,6		90,7
5.	АКБ «Європейський»	683,2	1,8		685,0
6.	АКБ «Одеса-Банк»	71,1	0,1		71,2
7.	АКБ «Східно-Європейський банк»	210,0	0,4		210,4
8.	АКБ «Трансбанк»	439,9	0,4		440,3
9.	ВАТ «БІГ Енергія»	518,4	-		518,4
10.	ВАТ «Європейський банк розвитку та заощаджень»	327,4	-		327,4
11.	ТОВ КБ «АРМА»	182,9	0,3		183,2
12.	ПАТ «Володимирський»	103,9	0,4		104,3
13.	КБ «Національний Стандарт»	266,8	0,4		267,2
14.	КБ «Українська фінансова група»	51,6	0,2		51,8
15.	ПАТ «Інпромбанк»	63,3	1,9		65,2
16.	ПАТ «Соцкомбанк»	87,5	1,1		88,6
17.	ПАТ АКБ «Базис»	284,8	2,2		287,0
18.	ПАТ «Банк Столиця»	30,1			30,1
19.	СКБ «Дністер»	335,6	3,9		339,5
20.	ТОВ «Діалогбанк»	98,3	2,5		100,8
21.	АКАПБ «Україна»		1,0		1,0
22.	ПАТ «Банк «ТАВРИКА»	903,5	6,2	925,4	1 835,1
23.	ПАТ «ЕРДЕ БАНК»	222,4	0,9	200,4	423,7
	Всього	5 367,9	26,0	1 125,8	6 519,7

Таблиця 6.5

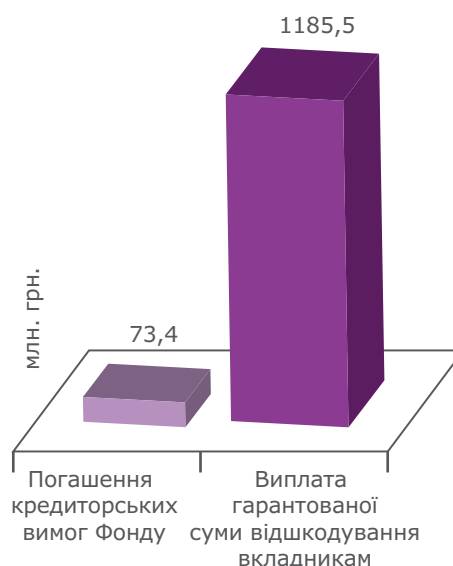
Погашення кредиторських вимог ФГВФО у 2013 та 2012 роках

Перелік ліквідованих банків	2013 рік	2012 рік
	Сума, млн. грн.	Сума, млн. грн.
КБ «Українська фінансова група»	0,2	1,0
АКБ «Східно-Європейський банк»	0,4	2,3
АКБ «Одеса-Банк»	10,7	-
ПАТ «Володимирський»	3,7	11,3
ТОВ «Укрпромбанк»	0,3	-
АБ «Банк регіонального розвитку»	7,8	1,0
АКБ «Трансбанк»	3,0	1,5
ТОВ КБ «АРМА»	0,3	-
ПАТ «Банк «ТАВРИКА»	10,0	-
ПАТ «ЕРДЕ БАНК»	37,0	-
ПАТ «Земельний банк»	-	0,1
АКБ «Європейський»	-	2,4
Всього погашено	73,4	19,6

банків станом на початок року. Цей показник на 53,8 млн. грн. або майже в 3 рази більше, ніж в 2012 році. (Таблиця 6.5).

Крім того, обсяг погашених кредиторських вимог ФГВФО за коштами, виплаченими вкладникам, складає 6,2% від суми коштів, виплачених вкладникам у 2013 році. (рис. 6.3).

Рис. 6.3. Погашення кредиторських вимог ФГВФО у 2013 році

ДОДАТОК 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення адміністративної ради Фонду гарантування вкладів фізичних осіб _____, _____ № _____

Голова адміністративної ради Фонду

_____
(підпис)

**Звіт про виконання Інвестиційного плану
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2013 рік**

Інвестиції ФГВФО	Сума інвестування згідно Інвестиційного плану 2013 року (план)	Фактична сума інвестування	Виконання, %
	млн. грн.		
Державні цінні папери, всього	3500,6	4071,0	116,3
в тому числі по видам ОВДП (за терміном обігу, умовами випуску та погашення):	x		x
короткострокові державні облігації	x	301,0	x
короткострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті	x	-	x
середньострокові державні облігації	x	3770,0	x
короткострокові або середньострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті	x	-	x
середньострокові державні облігації з достроковим погашенням, номіновані в іноземній валюті	x	-	x
довгострокові державні облігації з достроковим погашенням	x	-	x
довгострокові амортизаційні державні облігації	x	-	x
довгострокові державні облігації	x	-	x
середньострокові державні облігації з індексованою вартістю	x	-	x
довгострокові державні облігації з індексованою вартістю	x	-	x

КИЇВ, ВУЛ. ГОРЬКОГО, 172
+380 44 351 11 78
WWW.KRESTON-GCG.COM
KIEV@KRESTON-GCG.COM

ДОНЕЦЬК, ВУЛ. Р. ЛЮКСЕМБУРГ, 12А
+380 62 334 99 37
WWW.KRESTON-GCG.COM
DONETSK@KRESTON-GCG.COM

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК (ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА)

*Керівництву Фонду гарантування вкладів фізичних осіб
Кабінету міністрів України
Національному банку України*

Звіт щодо фінансової звітності

Ми провели аудит фінансової звітності Державної організації (установи, закладу) «Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» (надалі — Фонд), що додається, яка включає Баланс станом на 31 грудня 2013 року, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал та Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився на зазначену дату.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал Фонду несе відповідальність за складання і достовірне подання цієї фінансової звітності відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на основі результатів проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання відповідних етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриттів у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання суб'єктом господарювання фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Фонду. Аудит включає також оцінку відповідності використаних облікових політик, прийнятність облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінку загального подання фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні та прийнятні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Висловлення думки

На нашу думку, фінансова звітність Фонду складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Директор
ТОВ «Крестон Джі Сі Джі Аудит»
А.П. Домрачов
Сертифікат аудитора серія А № 004891,
рішення АПУ № 104 від 30.11.2001,
продовжений рішенням АПУ № 221/2 від 04.11.2010 до 30.11.2015

10 квітня 2014 року
м. Київ, Україна

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2013 р.

Форма N 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	849	1 949
первісна вартість	1001	1 574	2 949
накопичена амортизація	1002	(725)	(1 000)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 473	185
Основні засоби	1010	2 373	1 815
первісна вартість	1011	5 659	5 985
знос	1012	(3 286)	(4 170)
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	3 151 720	4 638 820
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	1 383	1 814
Усього за розділом I	1095	3 157 798	4 644 583
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	342	385
Виробничі запаси	1101	342	385
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	196	134
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	193 778	295 283
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	215 449	1 938
Поточні фінансові інвестиції	1160	2 688 352	2 574 544
Гроші та їх еквіваленти	1165	252 065	79 549
Рахунки в банках	1167	252 065	79 549
Витрати майбутніх періодів	1170	244	213
Інші оборотні активи	1190	10	34
Усього за розділом II	1195	3 350 436	2 952 080
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	6 508 234	7 596 663

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400		
Додатковий капітал	1410	715	540
Усього за розділом I	1495	715	540
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Цільове фінансування	1525	6 363 576	7 491 096
Усього за розділом II	1595	6 363 576	7 491 096
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги	1615	17	18
розрахунками з бюджетом	1620	1	462
у тому числі з податку на прибуток	1621	1	462
розрахунками з оплати праці	1630	9	30
Поточні забезпечення	1660	1 199	1 564
Інші поточні зобов'язання	1690	142 717	102 953
Усього за розділом III	1695	143 943	105 027
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	6 508 234	7 596 663

Керівник
Головний бухгалтер

О.І. Шарова
О.С. Перебийніс

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2013 р.

Форма N 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Інші операційні доходи	2120	2 377 393	589 055
Адміністративні витрати	2130	(48 546)	(41 619)
Інші операційні витрати	2180	(2 312 037)	(532 474)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	16 810	14 962
Інші фінансові доходи	2220	751 112	842 524
Інші доходи	2240	331 017	168
Фінансові витрати	2250	(38 292)	(88 718)
Інші витрати	2270	(330 441)	( )
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	730 206	768 936
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	462	1
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	729 744	768 935

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	729744	768935

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	601	456
Витрати на оплату праці	2505	29 476	26 626
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 714	5 114
Амортизація	2515	1 173	979
Інші операційні витрати	2520	2 322 619	540 918
Разом	2550	2 360 583	574 093

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4

Керівник
Головний бухгалтер

О.І.Шарова
О.С. Перебийніс

**Звіт про власний капітал
за 2013 р.**

Форма N 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000			715					715
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100					729 744			729 744
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200								
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220					(729 744)			(729 744)
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260								
Інші зміни в капіталі	4290			(175)					(175)
Разом змін у капіталі	4295			(175)					(175)
Залишок на кінець року	4300			540					540

Керівник
Головний бухгалтер

О.І.Шарова
О.С. Перебийніс

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2013 р.

Форма N 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		
Повернення податків і зборів	3005		
у тому числі податку на додану вартість	3006		
Цільового фінансування	3010	2 641 254	1 458 015
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		
Надходження від повернення авансів	3020	2	
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	16 438	13 643
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		
Надходження від операційної оренди	3040		
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		
Надходження від страхових премій	3050		
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		
Інші надходження	3095	171 704	61 463
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(6 720)	(5 372)
Праці	3105	(25 077)	(23 226)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(7 834)	(5 848)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(4 996)	(5 622)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	( )	( )
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	( )	( )
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	( )	( )
Витрачання на оплату авансів	3135	(7)	(339)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	( )	( )
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(107)	(108)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	( )	( )
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	( )	( )
Інші витрачання	3190	(2 188 385)	(797 037)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	596272	695569

II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	330 841	
необоротних активів	3205		
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	587 373	545 796
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
Надходження від погашення позик	3230		
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		
Інші надходження	3250	2 384 768	1 709 985
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(4070969)	(2 845 553)
необоротних активів	3260	(348)	(2 372)
Виплати за деривативами	3270	( )	( )
Витрачання на надання позик	3275	( )	( )
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	( )	( )
Інші платежі	3290	(453)	(87)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(768 788)	(592 231)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300		
Отримання позик	3305		
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		
Інші надходження	3340		
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	( )	( )
Погашення позик	3350	( )	( )
Сплату дивідендів	3355	( )	( )
Витрачання на сплату відсотків	3360	( )	( )
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	( )	( )
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	( )	( )
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	( )	( )
Інші платежі	3390	( )	( )
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		

1	2	3	4
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(172 516)	103338
Залишок коштів на початок року	3405	252 065	148 727
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		
Залишок коштів на кінець року	3415	79549	252065

Керівник
Головний бухгалтер

О.І.Шарова
О.С. Перебийніс

Примітки до річної фінансової звітності за 2013 рік

I. Нематеріальні активи

Форма N 5 Код за ДКУД

1801008

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010													
Права користування майном	020													
Права на комерційні позначення	030			5								5		
Права на об'єкти промислової власності	040													
Авторське право та суміжні з ним права	050	1574	725	1378			8	8	283				2 944	1 000
Інші нематеріальні активи	070													
Разом	080	1 574	725	1 383			8	8	283				2 949	1 000
Гудвіл	090													

З рядка 080 графа 14

вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

вартість оформлених у заставу нематеріальних активів

вартість створених підприємством нематеріальних активів

вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань

накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(081) _____

(082) _____

(083) _____

(084) _____

(085) _____

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна (перевірена) вартість	знос		первісна (перевірена) вартість	знос	первісна (перевірена) вартість	знос			первісна (перевірена) вартість	знос	первісна (перевірена) вартість	знос	первісна (перевірена) вартість	знос	первісна (перевірена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100																	
Інвестиційна нерухомість	105																	
Капітальні витрати на поліпшення земель	110																	
Будинки, споруди та перевізні пристрої	120																	
Машини та обладнання	130	3249	1968	161									3 410	2498				
Транспортні засоби	140	1323	399						530				1 323	576				
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	738	570	24			2	1	35				760	604				
Тварини	160																	
Багаторічні насадження	170																	
Інші основні засоби	180																	
Бібліотечні фонди	190	7	7	1					1				8	8				
Малочисні необоротні матеріальні активи	200	342	342	147			5	5	147				484	484				
Тимчасові (нетитульні) споруди	210																	
Природні ресурси	220																	
Інвентарна тара	230																	
Предмети прокату	240																	
Інші необоротні матеріальні активи	250																	
Разом	260	5 659	3 286	333			7	6	890				5 985	4 170				
З рядка 260 графа 14		вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності																
		вартість оформлених у заставу основних засобів																
		залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо)																
		первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів																
		основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів																
З рядка 260 графа 8		вартість основних засобів, призначених для продажу																
З рядка 260 графа 5		залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій																
Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду		вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування																
З рядка 260 графа 15		знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності																
З рядка 105 графа 14		вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю																

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
1	2	3	4
Капітальне будівництво	280		
Придбання (виготовлення) основних засобів	290	44	
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	300	115	
Придбання (створення) нематеріальних активів	310	269	185
Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів	320		
Інші	330		
Разом	340	428	185

3 рядка 340 графа 3

капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість
фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій

(341) _____

(342) _____

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року	
			довгострокові	поточні
1	2	3	4	5
A. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:				
асоційовані підприємства	350			
дочірні підприємства	360			
спільну діяльність	370			
B. Інші фінансові інвестиції в:				
частки і паї у статутному капіталі інших підприємств	380			
акції	390			
облігації	400	4 070 969	4 638 820	2 574 544
інші	410			
Разом (розд. A + розд. B)	420	4 070 969	4 638 820	2 574 544

3 рядка 045 графа 4 Балансу

Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю

(421) _____

за справедливою вартістю

(422) _____

за амортизованою собівартістю

(423) _____

3 рядка 220 графа 4 Балансу

Поточні фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю

(424) _____

за справедливою вартістю

(425) _____

за амортизованою собівартістю

(426) _____

V. Доходи і витрати

Найменування показника	Код рядка	Доходи	Витрати
1	2	3	4
A. Інші операційні доходи і витрати			
Операційна оренда активів	440		
Операційна курсова різниця	450		1
Реалізація інших оборотних активів	460		
Штрафи, пені, неустойки	470		
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	480		
Інші операційні доходи і витрати	490	2 377 393	2 312 036
у тому числі:			
відрахування до резерву сумнівних боргів	491	X	
непродуктивні витрати і втрати	492	X	
B. Доходи і втрати від участі в капіталі за інвестиціями в:			
асоційовані підприємства	500		
дочірні підприємства	510		
спільну діяльність	520		
B. Інші фінансові доходи і витрати			
Дивіденди	530		X
Проценти	540	X	
Фінансова оренда активів	550		
Інші фінансові доходи і витрати	560	751 112	38 292
Г. Інші доходи і витрати			
Реалізація фінансових інвестицій	570	330 841	330 441
Доходи від об'єднання підприємств	580		
Результат оцінки корисності	590		
Неопераційна курсова різниця	600		
Безоплатно одержані активи	610	176	X
Списання необоротних активів	620	X	
Інші доходи і витрати	630		

Товарообмінні (бартерні) операції з продукцією (товарами, роботами, послугами)

(631) _____

Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарообмінними (бартерними) контрактами з пов'язаними сторонами

(632)% _____

3 рядків 540 - 560 графа 4

фінансові витрати, включені до собівартості продукції

(633) _____

основної діяльності

VI. Грошові кошти

Найменування показника	Код рядка	На кінець року
1	2	3
Каса	640	
Поточний рахунок у банку	650	79 549
Інші рахунки в банку (акредитиви, чекові книжки)	660	
Грошові кошти в дорозі	670	
Еквіваленти грошових коштів	680	
Разом	690	79 549

3 рядка 070 гр. 4 Балансу

Грошові кошти, використання яких обмежено

(691)

VII. Забезпечення і резерви

Види забезпечень і резервів	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звітний рік		Використано у звітному році	Сторновано невикористану суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на кінець року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710	1 199	2 561		2 196			1 564
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720							
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730							
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740							
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів	750							
	760							
	770							
Резерв сумнівних боргів	775							
Разом	780	1 199	2 561		2 196			1 564

VIII. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік	
			збільшення чистої вартості реалізації*	уцінка
1	2	3	4	5
Сировина і матеріали	800	304		
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810			
Паливо	820	68		
Тара і тарні матеріали	830			
Будівельні матеріали	840			
Запасні частини	850			
Матеріали сільськогосподарського призначення	860			
Поточні біологічні активи	870			
Малоцінні та швидкозношувані предмети	880	13		
Незавершене виробництво	890			
Готова продукція	900			
Товари	910			
Разом	920	385		

3 рядка 920 графа 3

Балансова вартість запасів:

відображених за чистою вартістю реалізації
переданих у переробку
оформлених в заставу
переданих на комісію

(921) _____

(922) _____

(923) _____

(924) _____

(925) _____

(926) _____

Активи на відповідальному зберіганні (позабалансовий рахунок 02)

3 рядка 275 графа 4

Балансу запаси, призначені для продажу

* визначається за п. 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси».

IX. Дебіторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т. ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940				
Інша поточна дебіторська заборгованість	950	1 938	1 938		

X. Нестачі і втрати від псування цінностей

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Виявлено (списано) за рік нестачі і втрат	960	
Визнано заборгованістю винних осіб у звітному році	970	
Сума нестачі і втрат, остаточне рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)	980	

XI. Будівельні контракти

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Дохід за будівельними контрактами за звітний рік	1110	
Заборгованість на кінець звітного року:		
валова замовників	1120	
валова замовникам	1130	
з авансів отриманих	1140	
Сума затриманих коштів на кінець року	1150	
Вартість виконаних субпідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами	1160	

XII. Податок на прибуток

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	462
Відстрочені податкові активи:		
на початок звітного року	1220	
на кінець звітного року	1225	
Відстрочені податкові зобов'язання:		
на початок звітного року	1230	
на кінець звітного року	1235	
Включено до Звіту про фінансові результати - усього	1240	462
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1241	462
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	
Відображено у складі власного капіталу - усього	1250	
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1251	
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	

XIII. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Нараховано за звітний рік	1300	1 173
Використано за рік - усього	1310	
в тому числі на:		
будівництво об'єктів	1311	
придбання (виготовлення) та поліпшення основних засобів	1312	
з них машини та обладнання	1313	
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	
погашення отриманих на капітальні інвестиції позик	1315	
	1316	
	1317	

Керівник
Головний бухгалтер

О.І. Шарова
О.С. Перебийніс

Додаткова інформація до приміток до фінансової звітності за 2013 рік

**1. Розшифровка позабалансового рахунку
№041 "Непередбачені активи і зобов'язання".**

Заборгованість ліквідаційних комісій по сплаті кредиторських вимог ФГВФО виплата відшкодування вкладникам:	Сума, тис. грн.	Строк погашення
ПАТ "Земельний банк"	100 742	Невизначений
АБ "Аллонж"	7 320	Невизначений
АБ "Банк Регіонального Розвитку"	289 124	Невизначений
ПАТ "Синтез"	90 048	Невизначений
АКБ "Європейський"	683 204	Невизначений
АКБ "Одеса-Банк"	71 115	Невизначений
АКБ "Східно-Європейський Банк"	210 042	Невизначений
АКБ "Трансбанк"	439 863	Невизначений
ВАТ Банк "БІГ Енергія"	518 438	Невизначений
ВАТ "Європейський банк розвитку та заощаджень"	327 395	Невизначений
ТОВ КБ "АРМА"	182 864	Невизначений
ПАТ "Володимирський"	103 940	Невизначений
ВАТ КБ "Національний Стандарт"	266 819	Невизначений
КБ "Українська фінансова група"	51 602	Невизначений
ПАТ "Інпромбанк"	63 323	Невизначений
ПАТ "Соцкомбанк"	87 460	Невизначений
ПАТ АКБ "Базис"	284 832	Невизначений
ПАТ "Банк Столиця"	30 053	Невизначений
ВАТ СКБ "Дністер"	335 594	Невизначений
ТОВ «Діалогбанк»	98 250	Невизначений
ПАТ «Банк «Таврика»	903 487	Невизначений
ПАТ «ЕРДЕ Банк»	222 391	Невизначений
Разом:	5 367 906	

**2. Розшифровка позабалансового рахунку
№071 "Списана дебіторська заборгованість".**

Заборгованість ліквідаційних комісій по сплаті кредиторських вимог ФГВФО цільові позики, відсотки по цільових позиках, збори, пеня:	Сума, тис. грн.	Строк погашення
ПАТ "Земельний банк"	692	Невизначений
АБ "Аллонж"	27	Невизначений
АБ "Банк Регіонального Розвитку"	1 011	Невизначений
ПАТ "Синтез"	648	Невизначений
АКБ "Європейський"	1 807	Невизначений
АКБ "Одеса-Банк"	106	Невизначений
АКБ "Східно-Європейський Банк"	358	Невизначений
АКБ "Трансбанк"	403	Невизначений
ТОВ КБ "АРМА"	296	Невизначений
ПАТ "Володимирський"	357	Невизначений
ВАТ КБ "Національний Стандарт"	443	Невизначений
КБ "Українська фінансова група"	152	Невизначений
ПАТ "Інпромбанк"	1 873	Невизначений
ПАТ "Соцкомбанк"	1 177	Невизначений
ПАТ АКБ "Базис"	2 143	Невизначений
ПАТ "Банк Столиця"	84	Невизначений
ВАТ СКБ "Дністер"	3 898	Невизначений
ТОВ «Діалогбанк»	2 462	Невизначений
АКАПБ "Україна"	992	Невизначений
ПАТ «Банк «Таврика»	931 578	Невизначений
ПАТ «ЕРДЕ Банк»	201 265	Невизначений
Разом:	1 151 772	

**3.Розшифровка статті "Інші надходження"
з рядка 3095 графи 3 форми №3 "Звіт про рух грошових коштів".**

Склад статті	Сума, тис. грн.
Погашення кредиторських вимог ліквідаторами	73 362
Повернення цільових позик та відсотків по цільових позиках від неплатоспроможних банків	39 240
Повернення коштів невиконаних вкладникам	58 231
Повернення позик від працівників	411
Надходження допомоги від ФСС з ТВП	343
Повернення підзвітних коштів	117
Разом:	171 704

**4.Розшифровка статті "Інші витрачання"
з рядка 3190 графи 3 форми №3 "Звіт про рух грошових коштів".**

Склад статті	Сума, тис. грн.
Перерахування коштів для виплати відшкодування вкладникам	1 237 701
Надання цільових позик неплатоспроможним банкам	945 801
Комісія банків-агентів за виплату відшкодування вкладникам	726
Повернення надлишкових зборів учасників Фонду	166
Перерахування коштів на витрати у відрядженнях	866
Надання позик працівникам Фонду	1 905
Перерахування коштів до профспілки Фонду	1 198
Сплата судових зборів	22
Разом:	2 188 385

**5.Розшифровка статті "Інші надходження"
з рядка 3250 графи 3 форми №3 "Звіт про рух грошових коштів".**

Склад статті	Сума, тис. грн.
Погашення ОВДП	2 384 768
Разом:	2 384 768

**6.Розшифровка статті "Інші платежі"
з рядка 3290 графи 3 форми №3 "Звіт про рух грошових коштів".**

Склад статті	Сума, тис. грн.
Аванс, перерахований для придбання необоротних активів	122
Комісія за продаж ОВДП	331
Разом:	453

**7. Розшифровка статті "Довгострокова дебіторська заборгованість"
з рядка 1040 графи 4 форми №1 "Баланс".**

Склад статті	Сума, тис. грн.
Довгострокова дебіторська заборгованість по розрахунках з працівниками	1 814
Разом:	1 814

**8. Розшифровка статті "Інша поточна дебіторська заборгованість"
з рядка 1155 графи 4 форми №1 "Баланс".**

Склад статті	Сума, тис. грн.
Розрахунки з банками – агентами по виплаті відшкодувань вкладникам ліквідованих банків	1 258
Короткострокова дебіторська заборгованість по розрахунках з працівниками	650
Розрахунки за соціальним страхуванням	30
Разом:	1 938

**9. Розшифровка статті "Інші поточні зобов'язання"
з рядка 1690 графи 4 форми №1 "Баланс".**

Склад статті	Сума, тис. грн.
Зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам ліквідованих банків	102 153
Попередньо сплачені збори до Фонду	800
Разом:	102 953

**10. Розшифровка статті "Інші операційні витрати"
з рядка 2180 графи 3 форми №2 "Звіт про фінансові результати".**

Склад статті	Сума, тис. грн.
Виплата відшкодувань вкладникам ліквідованих банків	1 185 512
Непогашені цільові позики та відсотки неплатоспроможних банків	1 125 798
Витрати на сплату комісії банків-агентів	726
Операційна курсова різниця	1
Разом:	2 312 037

**11. Розшифровка статті "Дебіторська заборгованість
за розрахунками з нарахованих доходів"
з рядка 1140 графи 4 форми №1 "Баланс".**

Склад статті	Сума, тис. грн.
Розрахунки за нарахованими доходами від операцій з ОВДП	290 330
Розрахунки по зборах учасників Фонду	1 024
Розрахунки по пені та штрафам учасників Фонду	3 929
Разом:	295 283

Директор-розпорядник
Головний бухгалтер

О.І.Шарова
О.С.Перебийніс